

PRIMORSKI DNEVNIK
je začel izhajati v Trstu
13. maja 1945, njegov
predhodnik PARTIZANSKI
DNEVNIK pa 26. novem-
bra 1943 v vasi Zakriž nad
Cerknim, razmnožen na
ciklostil. Od 5. do 17. se-
ptembra 1944 se je tiskal
v tiskarni »Doberdob«
v Govcu pri Gorenji Trebu-
ši, od 18. septembra 1944
do 1. maja 1945 v tiskarni
»Slovenija«
pod Vojškim
pri Idriji, do 8. maja 1945
pa v osvobojenem Trstu,
kjer je izšla zadnja števil-
ka. Bil je edini tiskani par-
tizanski DNEVNIK v za-
sužnjeni Evropi.

Poština plačana v gotovini
Abb. postale 1 gruppo

Cena 1.000 lir - Leto XLIV. št. 262 (13.200)

Trst, četrtek, 24. novembra 1988

TRST
Ul. Montecchi 6 - PP 559
Tel. (040) 7796-600
Tlx 460894 PD I
Fax 040/773715

GORICA
Drevored 24 maggio 1
Tel. (0481) 83382 - 85723

ČEDAD
Stretta De Rubeis 20
Tel. (0432) 731190

primorski

dnevnik

Ob razhajanjih med večino in opozicijo

Tajno glasovanje: zastoj v senatu

Senator Spetič zahteva tajno glasovanje tudi za zakone
o manjšinah - Diktat socialistov senatorjem KD

DUŠAN KALC

RIM — Problem ukinitve tajnega glasovanja, ki je tako vzbudil duhove v poslanski zbornici, je naletel na podoben odziv tudi v senatu. Še enkrat se je izkazalo, da tega vprašanja ni mogoče reševati avtomatično s političnimi direktivami z vrha, temveč da je treba pri tem računati tudi z vestjo posameznih parlamentarcev, ne glede na njihovo pripadnost večini ali opoziciji. Vlada večina, ki si je vtepla v glavo, da mora za vsako ceno vsiliti ukinitve tajnega glasovanja ne samo, kadar gre za odločanje o finančnih, temveč tudi o ustavnih zakonih, je tako naletela tudi v senatu na trd oreh. Večinska koalicija se je zaradi upornosti nekaterih demokristijanov spet zamajala.

Upor so tokrat zanetili senatorji Granelli, Sandro Fontana (poročevalec zakona za globalno zaščito slovenske manjšine), Cabras, Rosati, Toth in Tani. Predstavili so amandma za razširitev tajnega glasovanja na ustavne zakone in na spreminjanje pravilnika. Socialisti

so takoj reagirali z očitki, da KD ne spoštuje programskih sporazumov ter zavijeta prapor grožnje o vladni krizi. To je prisililo načelnika demokristjanske skupine Mancina, da je poslal vsem 127 senatorjem KD pismo, v katerem je najprej oštel vse tiste, ki so bili odsotni na predvčerajšnji seji ter s tem prispevali, da je prodril popravek opozicije. Nato pa jih je pozval na popoldansko srečanje, da bi razčistili vsa notranja nesoglasja, spore in trenja.

Prva reakcija »oporečnika«
Granelli na Mancinov poziv je bila: »Direktive demokristjanskim senatorjem do nadaljnjega ne prihajajo od socialistične stranke.« Sandro Fontana pa je bolj zmerno pripomnil, da je treba ščititi vlogo senata in iskati stične točke z vsemi strankami brez predsodkov in mentalnih rezerv. Med popoldanskim sestankom demokristjanske skupine so številni senatorji pozvali »oporečnike«, naj umaknejo svoj popravek. Ti pa niso dali dokončnega odgovora, kar je napotilo Mancina, da je sklical vodstvo stranke, ki naj bi NADALJEVANJE NA 2. STRANI

Korak naprej v politiki zbliževanja med KPI in PSI

Srečanje Craxi-Occhetto podobnost v različnosti

Led, ki so ga ustvarile polemike, je sedaj razbit - Stranki razmišljata o skupnem dokumentu glede palestinskega vprašanja - Srečanje je tudi ključ za razčiščevanje številnih notranjih problemov KPI

RIM — V samem začetku je bilo srečanje že kar nesproščeno, postopoma pa sta gost in gostitelj le prebila led. Nekaj zaslug za to imajo tudi številni fotografi in snemalci, ki so se zgrnili v Ulico del Corso, kjer so primerno oveko-večili srečanje med Craxijem in Occhettom. Priložnost za srečanje je ponudil nedavni sestanek vsedravnega tajnika KPI z Jaserom Arafatom, hkrati pa je bila to tudi priložnost za razpredanje najrazličnejših argumentov. Po neštetihih polemikah sta Craxi in Occhetto le našla pot za razčiščenje nekaterih sporov med strankama. Kot je pozneje poudaril Craxi, je bilo to razčiščevanje zelo konstruktivno.

Včerajšnja široka tematska paleta bo Occhettu verjetno služila tudi za analiziranje nekaterih notranjih problemov stranke. Govornika pa sta tudi dokazala, da za dialog ne potrebujeta posrednikov. Če si že imata kaj povedati, lahko to naredita brez pomoči tretjega. Ta trditev je tudi posreden odgovor na notranje napade komunistične desne melioristične struje, ki je kritično ocenila tisti del kongresnega dokumenta, ki se nanaša na odnose s PSI. Melioristi so nove predloge o odnosih med komunisti in socialisti ocenili za preveč polemične in so zato zahtevali nekatere spremembe. Grozili so celo z odklonilnim glasom. Včerajšnje srečanje je torej privedlo do pozitivnih zaključkov, ki so v bistvu »izpodrinili«
Napolitana in tiste, ki so KPI očitali rokanje.

Poleg omenjenih notranjih razčiščenj pa je srečanje brez dvoma odprlo nove možnosti za odnose med levico. V poldrugo uro trajajočem pogovoru sta Craxi in Occhetto govorila o Arafatu in palestinskem vprašanju in prišla sta

do zaključka, da sta si stališči obeh strank precej podobni. »Razhajanja,«
je dejal Craxi, »se nanašajo predvsem na pobude, ki jih nameravata uresničiti bodisi italijanski kot evropski parlament v naporih za vzpostavitev trajnega miru na Bližnjem vzhodu.« Ta izjava pa je prestrašila zlasti republikance, ki so takoj replicirali preko svojega glasila: »Nesprejemljivo je,«
piše La voce repubblicana, »da si Italija lahko privoščijo lastnoročne pobude, potem ko je evropski parlament zavzel tako previdno in pametno stališče glede Palestine.« Mimo strahu republikancev pa sta Craxi in Occhetto potrdila svojo zavzetost v korist palestinskega naroda in da bosta o tem vprašanju sestavila poseben dokument, ki ga bosta predstavila v parlamentu.

Tudi glede vprašanja mamil je včerajšnje srečanje pripomoglo k bolj izostreni sliki stališč KPI in PSI, ki pa jih bo treba še dodatno razjasniti. Craxi je dejal, da mora biti boj na tej fronti enoten in brez polemik, je pa dal tudi razume-
ti, da se bosta oba voditelja v kratkem še sestala. G. R.

Neredi z žrtvami v Azerbajdžanu

NA 2. STRANI

Maccanico in Biasutti o Slovencih

RIM — Kot smo že poročali, je minister za deželne zadeve in institucionalne reforme Maccanico med srečanjem z delegacijo VZPI-ANPI razložil okvirna stališča vlade glede globalne zakonske zaščite slovenske manjšine v Italiji. Prihodnji teden se bo spet sestal z ministrskim predsednikom De Mito, nakar se bo končno prižgala zelena luč za začetek razprave v ustavni komisiji senata. Kot je napovedal, se je minister Maccanico že večeraj sestal s predsednikom vlade F-JK Biasuttijem, ki mu je poročal o stališčih družbeno-političnih in upravnih organov na krajevni ravni glede manjšine. Vsebinska tega posvetovanja ni znana, vendar bo prav gotovo pomembna pri prihodnjih vladnih odločitvah.

V dopoldanskih urah se je predsednik Biasutti v spremstvu senatorjev iz naše dežele sestal tudi s predsednikom senatne komisije za proračun Andreatto. Tema pogovora je bil zakonski osnutek o obmejnem sodelovanju. Ugotovljeno je bilo, da so se druge pristojne komisije že ugodno izrekle o osnutku, in da bo o njem proračunska komisija razpravljala januarja.

D. K.

Ob desetletnici pripravljajo konkretne smernice za nadaljnje delo

Alpe-Jadran aktivni laboratorij v Evropi v katerem se preverja popuščanje napetosti

VOJMIR TAVČAR

BENETKE — Deset let po svoji ustanovitvi se skupnost Alpe-Jadran vrača v Benetke, da bi v mestu na laguni začrtala smernice dela za drugo dvajsetletje svojega obstoja. Izhajajoč iz dosedanjih izkušenj hoče skupnost postaviti konkretnije temelje za svoja prizadevanja in napore. V prvih desetih letih je delovna skupnost s svojimi delom in povezovanjem veliko pripomogla, da se niti dialoga v Evropi niso pretrgale, sedaj pa je čas, da se v razmerah večje odprtosti in večjega sodelovanja med Vzhodom in Zahodom k delu na posameznih področjih pristopi z večjo konkretnostjo.

Te misli je kot uvod v delo plenarnega zasedanja predstavnikov skupnosti Alpe-Jadran poudaril predsednik dežele Veneto Carlo Bernini, gostitelj srečanja in nedvomno eden od najka-

tivnejših voditeljev skupnosti same. Bernini je podčrtal, da srečanje ob desetletnici ne bo bitje zgolj proslava ustanovitve skupnosti, pač pa hoče pripraviti konkretne smernice za nadaljnje delo. Alpe-Jadran pa ni samo skupnost dežel, ki imajo sorodne probleme in jih skušajo skupaj reševati, je dodal Bernini, ampak je tudi politični laboratorij v osrčju Evrope, v katerem se preizkušajo in preverjajo mehanizmi popuščanja napetosti. Dežele skupnosti delajo to v soglasju z osrednjimi vladami in v duhu helsinške listine.

V tem okviru je Bernini tudi poudaril pomen in vlogo dežel za graditev nove Evrope.

Zasedanje predstavnikov skupnosti Alpe-Jadran se je začelo včeraj v ustanovi Cini na otoku S. Giorgio v Benetkah z zasedanjem komisije za kulturne dejavnosti. V treh dneh dela bodo

NADALJEVANJE NA 2. STRANI

Protest slovenske manjšine zaradi razmer na Koroškem

BENETKE — Apartheid na Koroškem. Napis se je pojavil nepričakovano in nenadejano v dvorani, kjer so odborniki in ministri za kulturo razpravljali o kulturnih problemih in duhovnih vrednotah »starih provinc«, o mladih in o manjšinah. Transparent, ki sta ga nosila svetovalca dežele Veneto, je takoj pritegnil pozornost novinarjev in fotoreporterjev ter televizijskih snemalcev, ki so dotlej dokaj zdolgočasno sledili izvajanju poročevalcev. Koroški Slovenci, ki so bili skupno z deželnima svetovalcema iz Veneta avtorji »provokacije«, so s svojo pobudo postavili manjšinsko problematiko v središče pozornosti.

Med improvizirano tiskovno konferenco je tajnik Zveze slovenskih organizacij na Koroškem dr. Marjan Šturm odločno obsodil novi avstrijski zakon o šolstvu kot poskus ločevanja dveh narodov, ki živita skupaj na Koroškem, in torej dobesedno poskus uva-
janja apartheida. Zakon, je poudaril Šturm, je le zadnji člen v dolgi verigi pritiskov na koroške Slovence, kar najbolj zgovorno dokazuje dejstvo, da je bilo število Slovencev v sedemdesetih letih dobesedno zdesetkano. V začetku stoletja je na Koroškem žive-
lo 100.000 Slovencev, leta 1945 jih je

NADALJEVANJE NA 2. STRANI

Na Kosovu prepoved shodov

PRISTINA — Z včerajšnjim dnem so s posebno odredbo pokrajinskega sekretariata za notranje zadeve na Kosovu prepovedali množični shodi oziroma zbiranje ljudi na javnih mestih, kar velja zlasti za Pristino. Enaka prepoved velja za organizirana množična potovanja.

Ta ukrep, ki so ga sprejeli za preprečevanje nadaljnjega stopnjevanja napetosti, torej pomeni, da se je kosovsko vodstvo, verjetno tudi pod vplivom zelo grobih ocen na konferenci srbskih komunistov, kljub vsemu odločilo za uvedbo izrednega stanja. Takšna odločitev je možna na podlagi zakona o notranjih zadevah, predvidena pa je za primere, kadar sta na določenem ozemlju ogrožena javni red in mir.

Kosovski izvršni svet, ki je dal svojemu policijskemu ministrstvu zeleno luč za takšne ukrepe, je ob tem sporočil, da so predvideni v preventivnem smislu, saj je trenutno v pokrajini mirno, kar pomeni, da so zalegli pozivi pokrajinskega predsedstva in številnih funkcionarjev, ki so na nogah že od prvih izbruhov nezadovoljstva. (dd)

Pred današnja sejo zveznega odbora ZZB NOV Jugoslavije Slovenski borci branijo Stanovnika

LJUBLJANA — »Odločno zavračamo kakršnokoli namigovanje, da borci Slovenije želimo svojo republiško armado. Še zlasti zavračamo govor Mihajla Švabca na sobotnem mitingu »Bratstva in enotnosti«
v Beogradu, ki žali predsednika predsedstva SR Slovenije in RK SZDL Slovenije. Nikakor ne bomo sprejeli gesel bratstvo in enotnost, če za nekatere to pomeni unitaristično, centralistično Jugoslavijo in obenem direktno napada Slovenijo in posameznike, ki se zavzemajo za demokratičen razvoj Jugoslavije,«
so na včerajšnjem delovnem posvetu s predsedniki občinskih odborov in medobčinskih svetov ZZB NOV Slovenije sklenili slovenski borci, ki so s temi stališči oborožili tudi svoje delegate na današnji seji zveznega odbora ZZB NOV Jugoslavije.

Med drugim so v zaključkih izpostavili tudi mnenje, da je preseganje premagovanja razlik med posameznimi republikami in pokrajinama mogoče le po poti sporazumevanja, iskanja skupnih izhodišč in spoštovanja različnih mnenj ter pravice vsakega naroda do samoodločbe. Za neodgovorne in zlonamerne izjave, ki jih je vse več tudi v skupnem borčevskem glasilu 4. julij, so

zahtevali odgovornost, zlasti glede izjav okrog razdiranja enotnosti jugoslovanske armade. Zelo odločni pa so bili tudi v oceni govorov Janeza Stanovnika ob njegovem nedavnem obisku v ZDA. Bojan Polak-Stjenka je dejal, da je potrebno za to, da nekdo zadovolji zahtevne tuje spraševalce, veliko spretnosti in sposobnosti. To je Stanovniku uspelo in je z besedami, ki niso bile namenjene jugoslovanskemu, marveč ameriške-
mu poslušalcu, veliko prispeval za utrjevanje jugoslovanskega ugleda v svetu. Ob tem je opozoril, da je šlo za improvizirane nastope, kjer pač ni bilo mogoče doreči prav sleherne besede, vse pa so bile iskrene, poštene in dobronamerne. Žato obsodbe ne služijo umirjanju že tako prezapletenih in prenapetih odnosov, marveč predstavljajo sestavni del organiziranja kampanje blatenja in razvrednotenja Slovenije. »Smo politično zrel narod, ki si zna sam izbirati voditelje po svoji volji in svoji meri,«
je še dodal Bojan Polak-Stjenka.

Sicer pa so slovenski borci na včerajšnjem posvetu temeljito prečesali tri reforme, ki so ji pridali četrto reformo - poštenost. (dd)

Nogomet: v pokalu UEFA Italijani uspešni

Italijanske nogometne ekipe so včeraj v prvih srečanjih osmine finala pokala UEFA dosegle velik uspeh.

Kar tri moštva so namreč zmagala v gosteh, praznih rok je ostala le Roma, ki je z 0:2 izgubila v Dresdnu proti Dinamu.

Za lep podvig je poskrbel milanski Inter, ki je celo v Münchnu premagal domači Bayern z 2:0, uspešen je bil tudi turinski Juventus na zelo neugodnem gostovanju v Belgiji, kjer je z Altobellijevim zadetkom z 1:0 premagal domače moštvo Liegea. In zmagal je tudi Napoli v Franciji, saj je premagal moštvo Bordeauxa z 1:0.

Edini jugoslovanski predstavnik, ki je še ostal v tem pokalu, mostarski Velež pa je v Edinburghu izgubil kar z 0:3 proti domačemu moštvu Midlothian.

NA 10. STRANI

V sredo razprava o zakonu za obmejna področja

TRST — Deželni svet F-JK se bo ponovno sestal v sredo in celotno sejo posvetil vprašanju zakona za obmejna področja. Tako so sklenili načelniki svetovalskih skupin. Sejo bo odprl predsednik deželnega odbora Biasutti, ki bo v svojem poročilu odgovoril na številna vprašanja in interpelacije deželnih svetovalcev ter ocenil izjave podpredsednika ministrskega sveta De Michelisa, ki so sprožile zelo ostro polemiko med F-JK in deželo Veneto.

O proračunu in spremnih dokumentih pa bo deželni svet po vsej verjetnosti razpravljal v sredo 14. in četrtek 15. decembra; naslednjega dne naj bi bile na dnevnem redu replike pristojnih odborov, v večernih urah pa naj bi tridnevno razpravo zaključila sklepna glasovanja. V razpravi bo vsaka skupina imela točno odmerjen čas: KD tri ure, PSI dve, KPI dve in pol, MSI-DN eno uro in en četrt, petdeset minut LpT in Zelena lista, po pol ure na razpolago pa bodo imeli predstavniki PSDI, Zelenih, Furlanskega gibanja, Proletarske demokracije in SSK. Za glasovalne izjave bo vsaka stranka imela na razpolago deset minut.

Na včerajšnjih sestankih z zainteresiranimi podjetji Pogovori odbornika Sara za ohranitev delovnih mest rabeljskega rudnika

Posnetek s sestanka med odbornikom Sarom in zainteresiranimi za ohranitev delovnih mest v Rablju (foto Rizzo)

TRST — Včeraj so bili v Trstu postavljeni osnovni temelji, da bi rabeljski rudnik lahko ponovno začel aktivno obratovati. Družba SIM (italijanska družba za rudnike) namreč namerava prekiniti delo v rudniku, ki sicer že vrsto let kronično deluje s pasivo.

Najprej se je deželni odbornik za industrijo Ferruccio Saro sestal z ravnateljem videmske Confindustrie Del Pierom ter z odgovornimi družb SIM in AGENI (obe delujeta v sklopu družbe ENI); prva trenutno skrbi za izkopavanje rudnin, druga pa sledi

nadaljnemu postopku, to je reindustrializaciji proizvoda.

Odbornik Saro je nato razširil krog posvetovanj še s predstavniki dveh podjetij, ki bi lahko postavili temelje v Rablju; posvetoval se je s predstavniki podjetja Weissenfeld, ki bi lahko odprla nov obrat za proizvodnjo verig (delovati naj bi začel v drugi polovici leta 1990, zaposlil pa naj bi 150 oseb; celotna investicija naj bi znašala okrog 35 milijard lir), in nato še z zastopniki družbe Atax, ki namerava od-

preti obrat mehaničnih sestavin (delovati naj bi začel pred iztekom prihodnjega leta s skupno investicijo preko dveh milijard lir; v začetku bi v njem zaposlili dvajset oseb, katerih število bi se pozneje lahko povečalo na 50-60 enot).

V bistvu je treba sedaj začeti pogajanja, kot je poudaril odbornik Saro, ki se morajo razviti na osnovi konkretnih predlogov na tristranskih sestankih med predstavniki deželne uprave, družbe AGENI in zasebnih podjetnikov; na njih naj bi postavili osnove za finančno rešitev tega vprašanja in za ohranitev delovnih mest, pa čeprav v obratih z drugačno usmeritvijo. O vseh teh vprašanjih bodo pristojni razpravljali tudi s sindikalnimi organizacijami.

V tej fazi si bodo predstavniki družbe Weissenfeld in Atax ogledali strukture družbe SIM v Rablju, deželno ravnanje za industrijo pa bo medtem priredilo vrsto sestankov z vsemi pristojnimi organizmi za ambientalno sanacijo rudnika in njegovega okolja, kot je predvideno po zakonu.

Vsekakor pa je povsem izključeno, je zapisano v tiskovnem poročilu deželnega tiskovnega urada, da bi družba SIM s 1. januarjem prihodnjega leta popolnoma prekinila proizvodnjo.

Na včerajšnjih sestankih deželnega odbornika za industrijo Ferruccio Sara so bili torej postavljeni temelji, da bi po zaprtju rudnika odprli dovolj novih delovnih mest v samem Rablju, kar naj bi zagotovilo socialno varnost vsem doslej zaposlenim v rabeljskem rudniku.

Sodelovanje slovenskih pravnikov je pomembna povezava

RIBNO PRI BLEDU — Pred dnevi je bil na pobudo Zveze društev pravnikov v gospodarstvu Slovenije v Ribnem pri Bledu sestanek predstavnikov slovenskih pravnih zvez, Pravne fakultete v Ljubljani na eni strani in predstavnikov slovenskih društev pravnikov iz Celovca in Trsta na drugi. Tema sestanka je bila priprava delovnega programa o sodelovanju v prihodnjem letu.

Kot je znano je bila omenjena zveza pred več kot 10 leti iniciator in organizator vsakoletnih seminarjev za slovenske študente prava iz zamejstva, na katerih so z največjimi strokovnjaki obravnavali vprašanja, ki so jih predlagali pravniki iz omenjenih zamejskih društev. V zadnjem letu je nalogo organizatorja teh seminarjev prevzela Pravna fakulteta v Ljubljani v sodelovanju z Zvezo, s čimer so seminarji pridobili večji pomen posebno glede strokovne ravni. Na srečanju v Ribnem je bilo dogovorjeno, da bo naslednji seminar v aprilu leta 1989 po programu, in v kraju, ki ga bosta predlagali zamejski društvi. Verjetno bo gostitelj tega seminarja poleg Zveze še Društvo pravnikov v gospodarstvu v Murški Soboti.

Posebej obširen je bil razgovor o pripravi »okrogle mize«, ki naj bi bila v začetku prihodnjega leta v Cankarjevem domu v Ljubljani z udeležbo pravnih strokovnjakov s področja mednarodnega prava o vprašanjih pravne zaštite narodnih manjšin s posebnim pogledom na mednarodne pogodbe in druge mednarodne akte. Sprva naj bi pri tem sodelovali le domači strokovnjaki, na kar bi bila organizirana podobna »okrogla miza« z udeležbo mednarodnih strokovnjakov. Povod za omenjeno je ugovor, da zlasti Avstrija in Italija kršita stalno in neovirano tako lastne norme o zaščiti narodnih manjšin kot pogodbe, ki sta jih podpisali in mednarodne akte, ki sta jih sprejeli. Na jugoslovanski strani navadno na to sploh ne odgovarjajo, manjšini sami pa sta v tem pogledu še na slabšem, ker nimata ustreznih strokovnjakov, ki bi lahko utemeljeno in argumentirano nastopali proti kršitvam obveznosti obeh držav v zvezi z zaščito naših manjšin.

Končno je bil na sestanku še govor o organiziranju »Srečanja pravnikov treh dežel«, ki bo prihodnje leto; vsako leto je to srečanje v drugi deželi. Lani je bilo v Celadu v organizaciji društva slovenskih pravnikov »Jus« iz Trsta - letos ga bo organiziralo Društvo koroških slovenskih pravnikov iz Celovca in sicer predvidoma oktobra meseca v kraju na Koroškem, ki bo še določen. Stalno sodelovanje slovenskih pravnikov ne glede na meje je vsekakor pomembna povezava v okviru slovenskega kulturnega prostora. (Ži)

Važno sporočilo čedajskega posveta »Šola in sožitje«

ČEDAD — Nedavni čedajski posvet o »šoli in sožitju«, ki so ga pripravili v soboto, 19. t. m., v Čedadu, je imel vrsto pomembnih značilnosti.

Prva značilnost, ki je bila tudi predpogoj za vse ostale, je povezava izkušnje različnih, a sosednjih manjšin. Južni Tirolci, Ladinci, koroški Slovenci, Madžari in Italijani v Jugoslaviji in Slovenci v Italiji, vsi ti predstavljajo sklenjen krog situacij in izkušenj, kateremu je doslej manjkala višja raven povezave, primerjanja in soočanja. Takih srečanj je razmeroma malo in mislim, da se ne motim, če ugotavljam, da je to bila sploh prva samostojna pobuda neke slovenske organizacije s tako sestavo udeležencev. Morda ni naključje, da je pobuda za tako širino prišla iz Čedada in ne iz Trsta. Škoda le, da je manjkala izrazitejša prisotnost furlanskega naroda in njegovih izkušenj na šolskem področju, čeprav je tudi res, da Furlani nimajo take samostojne šolske strukture kot vse ostale povabljene manjšine in se jim zato problem sožitja preko šole postavlja na drugačen način. Vsekakor ostaja dejstvo, da so v »zunanjih odnosih« Furlani za nas najšibkejša in najmanj negovana komponenta.

Druga značilnost posveta je bila, da nastopajoči govorniki niso bili vsi predstavniki »uradnih struktur«, da niso bili vsi niti predstavniki »akademskih krogov« prav tako ne le konkretnih situacij v posameznih manjšinah, ampak da so se vse te značilnosti v njih zelo intenzivno in razčlenjeno prepletale. Zato je lahko bila tudi vsebina tako raznolika, kritična in zaokrožena.

In tako bi lahko naštevati še naprej, vendar bi morali od te druge značilnosti naprej verjetno že govoriti o rezultatih posveta in referatov, ne pa o izbirah organizatorjev.

Vsi referenti, še zlasti tisti iz »notranjih plasti« posameznih manjšinskih situacij, se namreč niso izogibali bistvu postavljenega vprašanja. Niso iskali tolažbe ali izgovorov za preskromno vlogo, ki jo ima šola na področju ustvarjanja sožitja med narodnostnimi komponentami, ampak so zelo jasno in pronicljivo iskali vzroke za te pomanjkljivosti. Iskali so jih enako brezkompromisno, ko je bilo treba razgaliti šibkosti lastne, manjšinske ali večinske skupnosti. Brez poceni obsojanj ali samopomilovanj.

Tako je prišlo na dan nekaj zelo jasnih in stvarnih resnic. Ena od teh je odločilna vloga političnih krogov večinske skupnosti, ki že po sami definiciji večine in manjšine drži vzvode oblasti. Njena ideologija lastne nacionalne vloge in odnosa do manjšine ustvarja klimo, v kateri se mora manjšina znajti: lahko cveti, ali pa se mora tudi boriti za obstoj.

Manj pogosto, a enako jasno je prišla na dan resnica o socialni pogojenosti uspehov, ki jih dijaki dosegajo v šolah, zlasti kar se tiče učenja jezika: kdor ne obvlada dobro svojega prvega, materinega jezika, ne bo zlahka obvladal drugega, zato se jezikovna plat »narodne opremljenosti« in torej tudi pripravljenosti za sožitje - postavlja drugače v delavskih okrajih večjih mest kot v privilegiranih delih družbe.

Skupni imenovalec vseh manjšinskih nastopov pa je bila problematika mešanih zakonov. Zanimivo je, da so

prav vsi poročevalci, ki so opisovali manjšino »od znotraj«, posvetili veliko pozornosti temu pojavu. Njegov razpon je zelo različen. Med Nemci na Južnem Tirolskem zajema do 10% družin, pri nas prehaja od tretjine proti polovici, med Italijani v Jugoslaviji pa je zajel že med 80% in 90% primerov porok pripadnikov manjšine v tej posebni kategoriji.

Manjšina nima nujno le vloge žrtve. Če ima pogoje in postane relativna večina je lahko tudi enako brezbitna in brzobizirna kot državna večina. V vsaki situaciji se mora boriti drugače za reševanje svoje identitete. Toda vsako reševanje, ki žrtvuje osnovne vrednote sožitja na oltar kratkoročnega

občutka varnosti, zaklepanja v varljive mite preteklosti, ali v metode podobne večinskim izigravanjem šibkejših, nima dolgotrajnega uspeha. To velja bodisi za manjšino, ki želi skriti glavo v pesek, bodisi za tisto, ki se hoče obnašati kot večina.

Ostaja srednja pot, pot sožitja, ki ga je treba stalno graditi, negovati, izpopolnjevati in ustvarjati sproti v novih oblikah za obvladovanje novih razmer.

Sporočilo čedajskega posveta in bogastvo prikazanih izkušenj bi zaslužila ne le širšo publiko, ampak nadaljnje poglobljanje v izbrani smeri. Omenjeni manjšinski krog šolskih izkušenj zasluži namreč evropsko pozornost.

PAVEL STRANJ

Italijanska čitalnica na Cresu

KOPER — Unija Italijanov Istre in Reke je dosegla s predstavniki socialistične zveze občine Cres - Mali Lošinj in predstavniki medobčinskega sveta SZDL skupnosti občin Reka pomemben dogovor - na Cresu bodo januarja 1989 v okviru obstoječe mestne knjižnice odprli italijansko čitalniško sekcijo. Le na videz gre za majhen in nepomemben korak, v resnici pa je - vsaj za italijansko narodnost, ki živi v Jugoslaviji - to zgodovinskega pomena. Po več kot tridesetih letih, ko so na Cresu zaprli šolo z italijanskim učnim jezikom, se torej italijanska uradno spet vrača v ta kraj. Unija Italijanov z Reke in iz Istre je ob napovedani ustanovitvi te čitalnice za pripadnike italijanske narodnosti postavila samo en pogoj - da naj bi ta zamelek bodoče širše dejavnosti italijanske narodnosti vodil pripadnik italijanske narodnosti s Cresu. B. Š.

Medtem ko se nadaljuje zasliševanje Bombena Predsednik Biasutti ugotavlja neresničnost nekaterih vesti

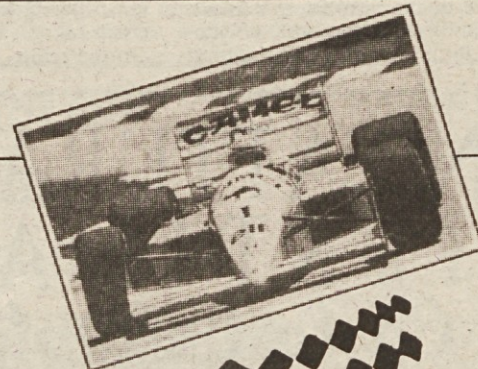
TRST — Preiskovalni sodnik dr. Filippino Gullotta je včeraj nadaljeval z zasliševanjem bivšega deželnega odbornika Adriana Bombena (KD), ki je skupno z drugimi štirimi aretiranimi obtožen podkupovanja, ker naj bi kot odbornik za javna dela za podpis dovoljenja o odprtju odlagališča za industrijske odpadke v kraju Roveredo in Piano prejel določeno vsoto denarja (govori se o 80 milijonih lir). Zasliševanja so se nadaljevala tudi za ostale štiri obtožence, ki so vsi priprti v koroških zaporih. Vsebinsko zasliševanje je ostala v strogi tajnosti.

Aretacija bivšega odbornika Bombena je v deželi močno odjeknila. Včerajšnja kronika pa poleg tega beleži tudi sporočilo predsedstva deželnega odbora, ki se nanaša na nekatere vesti v včerajšnjem dnevnem tisku. Po teh vesteh naj bi sodne oblasti začele preiskavo o sedanjem predsedniku Dežele Adrianu Biasuttiju, ki naj bi - vedno po omenjenih vesteh - podpisal dovoljenje za odprtje odlagališča odpadkov v kraju Talmassons; v istih člankih se tudi omenja dejavnost pristojnih uradov. V zvezi s temi vestmi je predsed-

stvo deželnega odbora včeraj preciziralo, da je bilo začasno dovoljenje družbi Snua iz Pordenona izdano 15. septembra 1983 in podaljšano 24. maja 1984. Sedanji predsednik Dežele Adriano Biasutti - je nadalje rečeno v uradnem sporočilu - je bil takrat deželni tajnik Krščanske demokracije in ker ni imel nobene funkcije v deželni upravi ni mogel na noben način podpisati kakršnegakoli dovoljenja.

Uradno poročilo predsedstva deželnih vlade še precizira, da so takratni pristojni uradi za javna dela izdali omenjena začasna dovoljenja v skladu z veljavnimi normativi. Obenem ugotavlja, da nepopolne in netočne vesti ne odgovarjajo korektnemu prikazovanju splošnega delovanja uradov, kakor tudi ne koristijo potrebnemu ugotavljanju resnice, ki ostaja v pristojnosti sodnih oblasti.

Predsednik deželnega odbora - se zaključuje poročilo - je poveril nalog pristojnim deželnim uradom, da preverijo ton in vsebino naslovov in člankov in ocenijo pobude v obrambo njegove osebe in ugleda deželne institucije.

MOTORI RAZSTAVA MOTORJEV

SEJMIŠČE V PORDENONU
19. - 27. NOVEMBER 1988

URNIK: delavniki 17.00 - 23.00, sobota in nedelja 9.00 - 23.00

Včeraj protestna akcija CGIL, CISL in UIL Sindikati zaostrujejo boj za pravično davčno reformo

Sindikati zaostrujejo boj za davčno pravičnost. Deželno tajništvo CGIL, CISL in UIL je včeraj v Furlaniji-Julij-ski krajini okolično razčlenjeno protestno stavko, osrednja sindikalna manifestacija pa je bila v dopoldanskih urah v Pordenonu. Shoda, ki je dobro uspel, so se udeležile delegacije delavcev iz vse dežele. Tudi v Trstu je bila na programu cela vrsta pobud. Na delovnih mestih so sindikalisti in člani tovarniških svetov razdeljevali delavcem letake, v katerih CGIL, CISL in UIL opozarjajo širšo javnost na neodložljivo potrebo po koreniti davčni reformi. Letake po mestnih ulicah so ves dan razdeljevali tudi zastopniki upokojencev.

Tržaški sindikalni delegati so se zbrali na skupščini v glavni dvorani Tržaške trgovinske zbornice. Krajevni voditelji sindikalne zveze so uvodoma z velikim zadovoljstvom podčrtali nedavni uspeh vsedrjavne rimske manifestacije za reformo davčnega sistema, ki je med drugim postavila v ospredje novo akcijsko in politično enotnost CGIL, CISL in UIL. Večji del včerajšnje precej dobro obiskane skupščine pa so sindikalisti posvetili oceni vsebinske platforme, ki so jo pred kratkim generalni tajniki Pizzinato, Marini in Benvenuto izročili ministrskemu predsedniku De Miti, tajnikom političnih sil in vsem parlamentarnim skupinam. Platforma vsebuje jasne zahteve

za davčno pravičnost in konkretne predloge za dopolnilo osnutka finančnega zakona, o katerem teče v teh dneh razprava v poslanski zbornici. Zelo kritični so sindikalisti do načrtovanega davčnega odpusta, ki ga je svojčas predlagal minister za finance Colombo. Njegov predlog trenutno močno razdvaja petstrankarsko koalicijsko, ki glede tega vprašanja ne utegne na noben način izdelati enotnega predloga. Proti načrtovanemu davčnemu odpustu so ostro nastopili predvsem republikanci, katerih predstav-

nik (tedaj minister za finance) Visentini je izdelal znani zakon proti davčnim utajam. To pa je bil samo prvi korak, kateremu niso sledili drugi.

Sindikalisti so se se spet zavzeli za omejitve, oziroma za zajezitev tako imenovanega davčnega grabeža, ki prizadene v prvi vrsti odvisne delavce in upokojence. Če ta njihova zahteva ne bo upoštevana, bodo CGIL, CISL in UIL primorane še pred koncem leta oklicati splošno stavko. Delegacija krajevnih delavskih strok je nato odšla na prefekturo, kjer je predstavniku vladnega komisarja izročila dokument z zahtevami sindikalnih organizacij.

Deželno tajništvo KPI je v zvezi z včerajšnjo protestno akcijo delavcev in upokojencev izdalo tiskovno noto, v kateri izraža vsestransko solidarnost stranke s sindikalno zvezo CGIL, CISL in UIL. Komunisti iz F-JK podčrtujejo, da je njihova parlamentarna skupina pred kratkim predložila v senatu in v poslanski zbornici vrsto zakonskih predlogov za korenito davčno reformo. Potrebo po davčni pravičnosti bodo poslanci in senatorji KPI zagovarjali tudi med parlamentarnim sočkanjem o finančnem zakonu.

Na sliki (foto Magajna) včerajšnja sindikalna skupščina v dvorani Tržaške trgovinske zbornice.

Z včerajšnje tiskovne konference deželnega odbornika za zdravstvo Lisicam bodo nastavili vabe s cepivom proti steklini

Od septembra so v tržaški pokrajini našli osem steklih lisic. Sedem so jih pobili v tržaški občini, eno pa v devinsko-nabrežinski. V zadnjih dneh pa so tudi na Goriškem, in sicer blizu Foljana, našli lisico, ki je po vsej verjetnosti stekla (to domnevo bodo potrdile ali zanikale analize Zavoda za živalsko profilakso v Padovi). Če je sprva kazalo, da je pojav omejen na tržaško pokrajino, pa je zadnji primer dokaz, da se steklina dokaj hitro širi tudi tostran meje. V Sloveniji je pojav v zadnjih mesecih zadobil namreč zaskrbljujoče razsežnosti: v tolminski občini so izsledili 35 steklih lisic, v novogoriški občini 33 in v sežanski občini kar 37 (le na Jesenicah in v Kopru ni bilo doslej nobenega primera stekline). Znano je tudi, da se steklina širi tudi v Avstriji, verjetno v obmejnih pasovih, niso pa znani točni podatki o razsežnosti pojava na Avstrijskem. Vse to pomeni, da je nevarnost neustavljivega širjenja stekline dokaj velika, kar narekuje tudi izjemne ukrepe (ne gre sicer spregledati dejstva, da so v tržaški pokrajini do oktobra ulovili in pregledali skupno 673 lisic, od katerih jih je bilo "samo" osem steklih).

Deželno ravnanje za zdravstvo je zato sprejelo izreden ukrep, o katerem je na včerajšnji tiskovni konferenci na sedežu deželnega odborništva za zdravstvo in higieno spregovoril odbornik Mario Brancati. Odbornik je orisal vse ukrepe, ki so jih uvedle zdravstvene ustanove pod nadzorstvom ministrstva za zdravstvo. Že januarja, ko se je steklina začela širiti v Sloveniji, so začeli natančneje in skrbneje nadzirati favno naših gozdov, aprila so izdali navodilo, da je treba cepiti vse domače živali v občinah, ki mejijo z Jugoslavijo, nazadnje pa so povišali nagrade za lovce, ki ulovijo lisice, lovski psi pa morajo nositi nagobčnike in lastniki jih morajo voditi na verigi.

Da bi preprečili širjenje stekline med samimi gozdnimi živalmi, pa so pred kratkim predlagali, da bi po gozdovih raztrosili vabe za lisice, v katere bi vbrijali cepivo. Gre sicer za po-

Deželni odbornik Mario Brancati

skus, kakršnega v Italiji še niso naredili. Ker še ni znano, ali cepivo, ki ga zaužijemo, učinkuje kot vbrijano cepivo, mora ministrstvo za zdravstvo predlog še preučiti. Na Deželnem ravnanstvu za zdravstvo pa so mnenja, da bi taka akcija znatno pripomogla k preprečevanju širjenja stekline, še zlasti, če bi vabe s cepivom nastavili tudi v Sloveniji in Avstriji.

Na včerajšnji tiskovni konferenci pa sta odbornik Brancati in živilozdravnik Romano poudarila pomen pravilne in široke informativne kampanje. Večkrat so ljudje krivi, da se lisice pribli-

Nova ukrepa KZE proti steklini

Tudi tržaška Krajevna zdravstvena enota je sprejela nova ukrepa za preprečevanje širjenja stekline. Na območju, ki je pod nadzorstvom TKZE, je lovcem prepovedano jemati s seboj pse. Lastniki zasebnih pesjakov pa lahko vzamejo v varstvo samo pse, ki so bili cepljeni pred manj kot enim letom ali vsaj dvajset dni prej, preden jih pripeljejo v pesjak (potrebno je seveda živilozdravniško potrdilo). Samo za psičke, stare manj kot tri mesece, še ni obvezno cepljenje.

žajo človeškim naseljem, ker puščajo na lrpem hrano ali celo odpadke, kar lisice privablja. Po drugi strani pa so lisice divje na podgane in dobro vedo, da jih je najlažje najti prav pri odlagalščih smeti. Malomarno čiščenje zabojnikov za smeti (za kar je seveda pristojna smetarska služba) in malomarno odlaganje smeti lahko torej pospešita širjenje stekline.

Po drugi strani, sta poudarila Brancati in Romano, pa je treba nadzorovati tudi mačke, zlasti vaške in mestne potepuške mačke, ki se lahko nalezejo stekline in nato okužijo človeka. Ne smemo namreč pozabiti, da se s steklinjo lahko okužimo ob samem dotiku z bolno živaljo ali z njeno slino. Zato morajo biti izletniki in ljudje, ki živijo na vasi, izredno previdni. Če imamo samo majhen dvom, da smo se dotaknili bolne živali ali njene slin, je najbolje, da gremo takoj k zdravniku.

V nedeljo v Boljuncu srečanje borcev Prekomorskih brigad

Pokrajinski odbor Vsedrjavnega združenja partizanov VZPI-ANPI priredi v nedeljo v gledališču France Prešeren v Boljuncu tovariško srečanje bivših borcev Prekomorskih brigad NOVJ ob 45. obletnici njihove ustanovitve. Ob 10. uri bodo odprli fotografsko razstavo, osrednja svečanost pa bo ob 11. uri. Slavnostna govornika bosta Mario Lizzerio - Andrea, odlikovan s srebrno medaljo za vojaške zasluge, bivši komisar Garibaldinskih enot in narodni heroj Stane Bobnar, bivši španski bорец in soustanovitelj Prekomorskih brigad. Govorom bo sledil kulturni spored, ki ga bo izvajal Tržaški partizanski pevski zbor Pinko Tomažič pod vodstvom Oskarja Kjudra.

Zaradi diskriminacij v zvezi s poukom verouka

Dijaki so se obrnili na upravno sodišče

Pred tremi leti je bila staršem in polnoletnim dijakom priznana pravica, da se prostovoljno odločajo za pouk verouka. Po logičnem sklepanju bi iz tega vsakdo domneval, da predmet, ki ni obvezen, ne more uvajati drugih obveznosti. Pa vendar ni tako. Dve ministrski okrožnici namreč določata, da se dijaki, ki ne sledijo veroučnim uram, morajo prijaviti k alternativnim predmetom in da v vsakem primeru ne smejo zapustiti šolskih prostorov. Na to paradoksalno stanje je na tiskovni konferenci opozoril včeraj Odbor Šola in ustava, v katerem so vključeni starši, šolniki, dijaki in predstavniki drugih veroizpovedi.

Na Tržaškem se je letos na šolah vseh stopenj odpovedalo verouku dva tisoč učencev in dijakov oziroma njihovih staršev. To je okrog 9 odstotkov celotne šolske populacije. Vrednost se približuje vsedrjavni ravni, kjer znaša okrog 10 odstotkov. Da se je protest proti diskriminaciji teh dijakov v zadnjih časih krepko poostiril, je prispeval dogodek, ki se je pripetil na italijanskem liceju Petrarca. Na tem zavodu 61 dijakov ne obiskuje verouka. Od teh so štirje židovske oz. valdežanske veroizpovedi. Kot je včeraj obnovil dijak Paolo Radivo, je ravnatelj liceja 27. septembra poslal med dijakove okrožnico, v kateri je opozarjal, da se morajo dijaki, ki ne bodo obiskovali verouka, odločiti za individualni ali alternativni

študij. V tem primeru bi lahko izbirali med psihologijo, glasbeno vzgojo, hieroglifi in človekovimi pravicami. Naslednji dan so omenjeni dijaki (večina jih je polnoletnih) pisno sporočili ravnatelju, da se na osnovi ustavnih določil in novega konkordata ne mislijo udeležiti nikakršnih dejavnosti, ki naj bi bile vzporedne z veroukom. Pojasnili so tudi, da sprejemajo nase vse odgovornosti. Čez nekaj dni, ko je bila v njihovem razredu veroučna ura (bila je to peta in zadnja učna ura), so trije dijaki dejansko zapustili šolo. Rezultat: za ravnatelja so bili neupravičeno odsotni.

V odgovor na to je 22 dijakov liceja Petrarca sklenilo, da se obrne na Deželno upravno sodišče in vloži priziv, ki so ga včeraj orisali predstavnikom tiska. V njem dijaki ugotavljajo, da ustava določa enakost vseh državljanov, ne glede na verske razlike. Člen 9. novega konkordata nadalje daje pravico do izbire verouka in pri tem poudarja, da uresničevanje te pravice ne sme ustvarjati nikakršne oblike diskriminacije. V primeru da se dijake, ki ne obiskujejo verouka, prisili k učenju drugega predmeta, ki sploh ni v učnem načrtu, pa se dogaja diskriminacija, trdijo dijaki. Pri tem še podčrtujejo, da v finančnem zakonu sploh ni predviden strošek za pouk teh alternativnih predmetov. Ministrski okrožnici (št.

284 in št. 316) sta po njihovem mnenju torej neustavni, saj kršita osnovne pravice državljanov. Zato pozivajo Deželno upravno sodišče, naj ju prekliče in naj odpravi tudi sklep ravnatelja liceja Petrarca o neupravičeni odsotnosti treh dijakov.

Na včerajšnji tiskovni konferenci je spregovorila tudi šolnica Bruna Turinetti. Poudarila je, da se v vrtcih in osnovnih šolah dogajajo še bolj grobe oblike diskriminacije, saj malčke, ki ne sledijo verouku, demonstrativno odpeljejo iz učilnice ali jedilnice in jih prepustijo osebam (ravnateljici, negovalki, kuharici), ki so tisti trenutek slučajno proste.

Turinetti je tudi povedala, da je v začetku šolskega leta 1.215 Tržčanov (staršev, šolnikov in dijakov) podpisalo petico pred predsedniku države, poslancem, senatorjem, ministru za šolstvo in vsem tržaškim parlamentarcem. V njej opozorjajo na kršitve civilnih in ustavnih pravic do resnično svobodnega izbiranja veroizpovedi in oblike verske vzgoje, istočasno pa zahtevajo, naj parlament čimprej uredi to vprašanje, še predvsem interpretacijo spornih ministrskih okrožnic. Turinetti je se je pritožila tudi nad nekaterimi sredstvi javnega obveščanja, češ da niso dovolj pozorna na to problematiko in da ne dajejo prostora javni debati. To je ponoven dokaz, da v našem mestu ni posluha za glas kakršnihkoli manjšin, je ugotovila Turinetti. (nf)

Dr. Maksimilijan Jezernik v DSI

»Sprehod po slovenskem Rimu«

Dr. Maksimilijan Jezernik

Društvo slovenskih izobražencev je imelo v ponedeljek zvečer v gosteh dr. Maksimilijana Jezernika, ravnatelja papeškega zavoda Slovenika v Rimu in docenta na univerzi Urbana. Predavatelj je spregovoril o temi: »Sprehod po slovenskem Rimu«. Poslušalcem je Jezernik nudil kratek zgodovinski pregled slovenske prisotnosti v Rimu od prihoda Sv. Cirila in Metoda do današnjih dni.

Da smo Slovenci pogosto hodili v Rim, dokazuje že beseda romar, je povedal predavatelj. V 18. stoletju so to prestolnico obiskali pomembni slovenski mošje in ta obisk je v njih pustil vidne sledove. Marsikdo se je odločil, da bo dal v svoji domovini zgraditi cerkev, ki bo vsaj nekoliko spominjala na veličino cerkva v starodavni prestolnici krščanstva.

Med obema vojnama pa je bila slovenska prisotnost v Rimu precej neznačajna in to prav v obdobju, ko so razni narodi ustanavljali v tem mestu

svoje zavode. »Pomanjkanje našega zavoda v Rimu,« je dejal Jezernik »je imelo negativne posledice predvsem za našo cerkev. Preko slovenskega doma bi se bili namreč lahko posluževali mednarodnih sredstev in informacij, do katerih tako nismo imeli dostopa.«

Novembra 1960 so v Rimu končno ustanovili dom Slovenik, ki je bil pred petnajstimi leti povišan v papeški inštitut. Kaj kmalu je prišlo v Rimu tudi do ustanovitve Slovenske teološke akademije in društva rimskih Slovencev A. M. Slomšek.

Predavanje se je zaključilo s pogovorom med občinstvom in predavateljem. Prisotne je zanimalo, koliko Slovencev živi trenutno v Rimu. Jezernik jim je odgovoril, da jih je nekaj več kot petsto. Med njimi je okrog sto duhovnikov (od teh jih enajst poučuje na papeških univerzah), ostali pa so študentje ali pa živijo v italijanski prestolnici zaradi službenih obveznosti. (hj)

MANIFATTURA TRIESTINA

Carlo Orlandini

ZADNJI DNEVI
JESENSKE PROMOCIJSKE
PRODAJE

30% popusta
pri vseh modelih

moška oblačila, ...tudi za močne postave
Ul. Milano 19

Spodbudni podatki zavoda ISTAT

Naše mesto ni več najdražje v državi

V tem mesecu so življenjski stroški na Tržaškem narasli za 0,2 odstotka v primerjavi s oktobrom, letna inflacija na pokrajinski ravni pa znaša 4,8 odstotka. Te podatke (ki so sicer še nedokončni) je včeraj posredoval statistični urad tržaške Občine, ki deluje v tesnem sodelovanju z osrednjo državno statistično ustanovo ISTAT. Slednja objavlja vsak mesec porast cen in življenjskih stroškov v Milanu, Turinu, Genovi, Trstu, Bologni in Bariju.

V zadnjih tridesetih dneh so cene najbolj poskočile v Milanu (1,3 odst.), najmanj pa v Trstu (0,2 odst.), kar je precej spodbuden znak, če pomislimo, da je bilo naše mesto še do pred kratkim najdražje mesto v državi. V enem letu so pri nas življenjski stroški narasli za 4,8 odst., kar uvršča Trst na zadnje mesto na posebnih lestvicah ISTAT, ki pa se nanaša le na šest zgoraj omenjenih mest. Daleč na prvem mestu sta Turin in Bari, kjer so cene v dvanajstih mesecih poskočile za 6,1 odstotka. V Milanu so v enem letu cene narasle za 5,6 odstotka, v Genovi in v Bologni pa za 5,1 odst.

Povprečna letna inflacija na vsedrjavni ravni bo tako znašala približno pet odstotkov, kar je nekoliko več, kot je ob parlamentarni predstavitvi finančnega zakona in državnega proračuna predvidevala in naznalo vlada Ciriaca De Mite. Inflacija v Italiji torej spet rahlo narašča, medtem ko v drugih državah Evropske skupnosti, z izjemo Francije, iz meseca v mesec pada. Na vrhu te lestvice je, kot znano, že dolgo časa Zvezna republika Nemčija.

Na Tržaškem so v preteklem mesecu najbolj občutno poskočile cene živil (za pol odstotka), isti porast pa so zabeležili tudi stroški za energijo. V ta okvir sodi v prvi vrsti podražitev plinskega olja za ogrevanje, medtem ko ceno bencina po vsej verjetnosti izračunavajo na podlagi cen, ki so v veljavi na vsedrjavni ravni. Tržaška Občina in ISTAT gotovo ne upoštevata ceno neobdavnega bencina, ki je v veljavi v vsej naši pokrajini. Stroški za stanovanja in za najemnine so pri nas poskočili za 0,2 odstotka, najmanj pa so v zadnjem mesecu narasli stroški za obleke in tako imenovani splošni stroški, med katere med drugim uvrščajo časopise, cigarete itd. Cene oblek so v Trstu, kot v drugih italijanskih mestih, razmeroma močno narasle v oktobru, ko so si trgovine nabavile zimske kolekcije.

Trst torej vsaj na podlagi uradnih podatkov ni več najdražje mesto v državi. Uradni podatki, ki jih posreduje zavod ISTAT, se vsekakor vedno nanašajo samo na Občino Trst, glede na omejene zemljepisne razsežnosti pokrajine pa se tudi v okoliških občinah življenjski stroški ne razlikujejo veliko od tržaških.

Trgovci se pripravljajo na decembrske praznike

Trgovine in lokali bodo odprti ves teden

V decembru bodo trgovine in gostinski obrati v tržaški občini lahko odprti tudi v dneh, ki je predviden tedenski počitek. Sklep tržaškega župana bo začel veljati v nedeljo, 4. decembra, in bo trajal vse do 1. januarja 1989. Tokrat verjetno ne bo prišlo do zmede, ki je nastala na dan sv. Justa, ko so brez vsakega kriterija nekatere trgovine ostale odprte, druge pa ne. V decembru se je namreč že nekaj let uveljavil običaj "odprtih trgovin", k uspešnosti pobude pa je pripomogla tudi odločitev, da so središčne ulice zaprli za promet. Kako misli ukreniti letos občinska uprava, ni še znano, čeprav so Tržačani že dovolj jasno dokazali, da jim je veliko - še posebno v prazničnih dneh - do mirnega sprehoda po mestnih ulicah.

Da bi nakupovanje daril potekalo v čim bolj prazničnem vzdušju, je Združenje trgovcev in gostincev, ob pokroviteljstvu Trgovinske zbornice, tudi letos razpisalo natečaj za najlepšo izložbo. Ker so prireditelji ugotovili, da le malo trgovin in gostinskih obratov razpolaga z zunanjo izložbo, pa so pobudo letos še dopolnili in razpisali natečaj tudi za najlepše okrašeno notranjost. Prvo in drugo nagrado za obe kategoriji bo izbrala posebna žirija, kateri bo predsedoval predsednik Trgovinske zbornice Giorgio Tombesi.

Pobudo so že podprli vladni komisar, predsedstvo deželnega odbora in sveta, Turistična in letovišarska ustanova ter nekateri bančni in zavarovalni zavodi. Poleg spominskih plaket, medalj in pokalov, bodo prejemnikom prve in druge nagrade (v obeh kategorijah) tudi delno povrnili stroške (350 tisoč lir prvouvrščenima, 150 pa drugouvrščenima).

Vse, ki se mislijo udeležiti natečaja, Krajevna zdravstvena enota opozarja na osnovna varnostna pravila pri postavljanju svetlobnih okrasov. Luči ali "veržne svetilke" morajo biti dobro izolirane; če so na odprtem, ne smejo biti v dosegu ljudi, izolacija pa mora biti nepropustna. Nadalje je treba paziti, da v bližini ni vnetljivih predmetov ali tekočin in da imajo uporabljena stikala dovolj nizko napetost (10/15 amperov). V primeru, da namesti svetlobni okras strokovnjak, mora ta izdati potrdilo, da se je držal veljavnih predpisov.

Prijave za natečaj sprejemajo do 16. decembra na sedežu združenja v Ul. Roma 28.

Na koncu pa še obvestilo za krošnjarje, poulične prodajalce in lastnike stojnic, ki bi se hoteli udeležiti božičnega sejma v Drevoredu XX. septembra (od 15. do 31. decembra). Tržaška občina jih obvešča, da zapade rok za vložitve prošnje 30. novembra. Prošnje, naslovljene na V. oddelek za policijo in živila, Trg Unità 4, morajo biti na kolkovanem papirju in opremljene z vsemi potrebnimi dokumenti. Letošnji božični sejem na Akvedotu je namenjen le krajevnim prodajalcem.

Bencinske bone bodo delili do 10. decembra

Za drugi sveženj bonov še ni bilo hudega navala

Kot je bilo pričakovati, poteka razdeljevanje drugega svežnja bonov za bencin po neobdavnosti cen neprimerno mirneje kot oktobra. Večina upravičencev ima še vedno na zalogi bone, ki so jih prejeli v prvi fazi razdeljevanja, tako da se jim še ne mudi na občinske izpostave in v urade. Po drugi strani pa je tudi nepričakovan prihod zime marsikoga zadržal doma.

Tako je delo na občinskih izpostavah Občine Trst in v uradih okoliških občin potekalo v prvih treh dneh razdeljevanja - začeli so v ponedeljek - precej od rok in nikjer niso imeli navale. Ljudje res prihajajo po bone, ponekod tudi v velikem številu, vendar

je delo precej tekoče, verjetno tudi zato, kot nam je hudomušno povedala uslužbenka občinske izpostave pri Sv. Ivanu, ker občinski uslužbenci veliko bolje poznajo proceduro. Zanimivo je vsekakor dejstvo, da so imeli veliko več dela v predmestnih občinskih izpostavah - kot v Rojanu ali na Kolonji, kjer so vsak dan "postregli" z boni okrog 300 oseb - kot v mestu. Na občinski izpostavi v Ul. Battisti, kjer so se oktobra dobesedno borili proti navali upravičencev - poklikali so celo mestnega redarja, da je urejeval vrste in omejeval naval ljudi - pa so od ponedeljka razdelili bone "samo" 450 oseb. Najmanj navala je bilo doslej na občinski izpostavi za zahodni Kras, kamor je vsak dan prišlo od 50 do 80 ljudi.

Skoraj vsi občinski uslužbenci menijo, da bodo ljudje prišli po bone zadnje dni razdeljevanja, tako da se že duševno pripravljajo na intenzivno delo zadnjih dni. Najbolje bi bilo vsekakor, kot opozarja tržaška Trgovinska zbornica, ko bi bilo razdeljevanje enakomerno, tako da ne bi prišlo do neprijetnih zastojev in čakanj.

Razdeljevanje bonov se bo zaključilo 10. decembra. Dotlej bodo razdeljevali bone na vseh občinskih izpostavah in v uradih okoliških občin. Na tržaških občinskih izpostavah za zahodni in zahodni Kras bodo do 3. decembra razdeljevali bone vsak delavnik od 14. do 20. ure, zadnji teden pa v ponedeljek, sredo in soboto od 14. do 16. ure. Vse ostale tržaške občinske izpostave bodo delovale do 3. decembra vsak delavnik od 14. do 20. ure, tretji teden pa samo od 17. do 20. ure. Uradi Občine Repentabor so odprti vsak delavnik od 8. do 14. ure; Tehnični urad Občine Milje je odprt od ponedeljka do petka od 15. do 19. ure; na dolinskem županstvu delijo bone vsak delavnik od 8.30 do 12. ure, ob ponedeljkih in sredo pa tudi od 15.30 do 17.45; na zgoščinskem županstvu delijo bone vsak delavnik od 8. do 14. ure, ob torkih in četrkih pa tudi od 15. do 18. ure; na devinsko-nabrežinskem županstvu pa delijo bone vsak delavnik od 9. do 13. ure, od ponedeljka do petka tudi od 17. do 19. ure.

Rajonski sveti

Kdaj izvolitev še zadnjih štirih predsednikov?

Danes ob 19.30 se bo na Kolonji sestal tamkajšnji rajonski svet, ki ima na dnevnem redu celo vrsto tekočih upravnih zadev. Med drugim bo tekla beseda o programu dela tega izvoljenega sosveta in o načrtovani ureditvi občinske pokrite tržnice. Jutri ob 20.30 pa se bo na svojem sedežu na Rojanskem trgu 3 sestal rajonski svet za Barkovlje, Rojan in Greto, ki ima med drugim na dnevnem redu program dela in izvolitev podpredsednikov. V ponedeljek, 28. novembra, pa bo zasedal rajonski svet za Sv. Ano in Naselje sv. Sergija. Na dnevnem redu ima izvolitev podpredsednika.

Tržaška občinska uprava pa ni še uradno določila datumov sklicanja štirih rajonskih svetov, ki so skoraj pet mesecev po junijskih upravnih volitvah še brez predsednika. Brez predsednika so še na Vzhodnem in na Zahodnem Krasu, v Škednju ter pri Sv. Vidu. Vsi ti izvoljeni sosveti se bodo verjetno sestali prihodnji teden.

S kulturnim programom bodo v Nabrežini počastili spomin na pesnika Iga Grudna

Društva in kulturne organizacije se večkrat na primeren način spominjajo obletnic smrti in rojstev pesnikov in pisateljev, po katerih nosijo ime. Tako bo tudi kulturno društvo iz Nabrežine v nedeljo, 27. t. m., ob 17. uri, s primerno kulturno prireditvijo obudilo spomin na pesnika Iga Grudna ob 40. obletnici njegove smrti.

Prireditev se bo odvijala v občinski telovadnici, saj je društvena dvorana neprimerna za podobne proslave. Čeprav se nabrežinsko društvo (kot podobna kulturna društva, osnovana na vaški skupnosti) ubada z raznimi težavami, katerih vidna posledica je šibko delovanje na kulturnem področju, je v zadnjem času mogoče opaziti spodbudno obnavljanje aktivnosti prav ob pripravljanih Grudnovih proslavah.

V tem okviru se je osnovala kulturna skupina, ki se že dolgo časa zbira v društvenih prostorih. Medtem ko je Vera Kukanja prevzela vlogo režiserja in Tatjana Rojc skrbi za tekste, je scena ter sam potek nedeljskega popoldneva v rokah številnih drugih kulturnih delavcev. Naj omenimo, da tudi tokrat sodelujejo z društvom posamezniki, ki niso vključeni v redno društveno delovanje, kot se dogaja pogostokrat, predvsem ob pomembnejših prireditvah. Pri recitalu se bodo zvrstili na odru Miranda Caharija, Andrej Pisani in Aleksij Pregarc, medtem ko je osnutek za vezni

tekst pripravila profesorica Nada Pertot, ki je vanj vnesla tudi osebne spomine na pesnika. Programu bo dala svoj doprinos nižja srednja šola iz Nabrežine, ki prav tako nosi ime po pesniku, in sicer z zborom pod vodstvom Edith Canziani.

Da bi proslava poleg inovacij pri podajanju programa šla izven klasičnih shem proslave tudi v samem sporedu, bo poskrbel ansambel Happy day, ki je uglasbil nekaj Grudnovih pesmi. Pod taktirko profesorja Aleksandra Rojca bo nabrežinski Moški pevski zbor Igo Gruden zapel tri pesmi, in sicer Triglav moj dom, Padel je padel ter narodno Angelček varuh moj. Scena, ki so jo začeli oblikovati v zadnjem tednu, pa naj bi skušala udeležence popeljati v obdobje Grudnovega ustvarjanja in obenem bo vnašala inovatorske elemente domačih scenografov. Ob priložnosti se bo društvo spomnilo obletnice Grudnove smrti tudi z nalepkjo, ki jo je izdelal Robi Grgič, obenem pa so že bili tiskani novi plakati.

Nabrežinski kulturni delavci so prepričani, da bo njihov trud plačan s številno udeležbo, kakršno je ob podobnih kulturnih dnevih že bilo mogoče zabeležiti v občinski telovadnici. Naj ob koncu še omenimo, da bo imel društveni moški pevski zbor še pred božičnim časom, in sicer 17. decembra, celovečerni koncert. (mc)

Vsi ostali kandidati na balotazo

Pristaniščniki potrdili Marinellija za konzula

Vincenzo Marinelli ostaja konzul Enotne družbe pristaniških delavcev iz Trsta. Na tem mestu ga je potrdilo 573 od skupno 749 članov Družbe, ki so se udeležili volitev novega vodstva, se pravi konzula in treh podkonzulov, upravnega sveta in nadzornega odbora. Volitve so se pričele v soboto in končale včeraj, udeležilo pa se jih je 86,29 odstotka volilnih upravičencev, saj Družba šteje vsega 868 članov.

Če je potrditev Marinellija na čelu Družbe z veliko večino glasov (zanj je glasovalo 72,50 odstotka volilcev) v skladu s predvolilnimi predvidevanji, pa precej preseneča, da v prvem krogu ni bil izvoljen noben drug kandidat. Sedeži podkonzulov ter članov upravnega sveta in nadzornikov ostajajo namreč nezasedeni, ker nihče od kandidatov ni prejel predvidene absolutne večine glasov.

Izid prvega kroga preseneča predvsem zato, ker se je na volitvah predstavila enotna kandidatna lista. V skladu s statutom so že razpisali drugi krog volitev, točneje balotazo, ki se bo pričela 26. novembra.

V organizaciji ZSKD

V Škednju so imeli seminar za pevce

Naši pevski zbori si želijo, da bi čim bolj izpopolnili tehniko petja, izgovarjavo in ritmično obdelavo posameznih skladb. Zato se z veseljem udeležujejo seminarjev, ki jih že vrsto let organizira Zveza slovenskih kulturnih društev prav s tem namenom.

Tak pevski seminar je potekal preteklo nedeljo v društvenih prostorih KD Ivan Grbec v Škednju, namenjen pa je bil ženskemu pevskega zboru tega društva.

Udeležba na seminarju je bila dobra, predavatelj pa so bili Mira Sardoč, Mirko Slosar in Ignacij Ota. Na seminarju, ki je trajal tako rekoč ves dan (s kratkim premorom ob uri kosila) so se pevke seznanile z vokalno tehniko, s pravilno izgovarjavo tekstov, s teorijo glasbe in ritmično obdelavo posameznih skladb - torej z vsem, kar ima odločilen pomen pri izvajanju pevskih programov, kot tudi pri glasbeni in pevski rasti pevcev samih.

Pevke škedenjskega zbora so bile s seminarjem zelo zadovoljne ter hvaležne predavateljem, saj so jim v zgoščeni obliki posredovali veliko koristnega. Sklepana želja je bila, da bi imele še priložnost slediti podobnim pobudam, za katere je ZSKD na razpolago vsem zborom, ki bi izrazili željo po takšnih seminarjih.

Ne gre seveda za nikakršno novo pobudo ZSKD, saj si podobni seminarji, tudi z bivanjem pevcev za dva ali tri dni na primer v Strunjanu, lani pa v Postojni, sledijo že vrsto let, v splošno zadovoljstvo pevcev, ki si pridobivajo na njih znanje, ki je za razvoj in napredek zborov nujno potrebno. (nl)

Dijaki zasedli šolo »Nordio«

Dijaki tržaškega umetnostnega zavoda »Enrico in Umberto Nordio« so zasedli svojo šolo, da bi protestirali iz vrste razlogov, ki gredo od pomanjkanja primernih prostorov in ustreznih didaktičnih sredstev do potrebe po večjem dialogu z ravnateljem in profesorji. Sklep o zasedbi so dijaki sprejeli predvčerajšnjim ob koncu šolskega zborovanja. Vseh je okrog 500, na šoli pa jih je stalno kakih 100 do 150, in to v nelahkih razmerah, saj ogrevanje ne deluje. Za petek so napovedali demonstracijo po glavnih mestnih ulicah.

Slikar Polde Oblak razstavlja v Sežani

V Mali galeriji v Sežani bodo danes ob 18. uri odprli razstavo slik Polde Oblaka. Gre za dokaj uveljavljenega slovenskega slikarja, ki živi in deluje v Münchnu, a ki ohranja žive stike z domovino.

Mamila so skrivali v razpršilcih z lakom za lase

Policija aretirala tri Tržičane in zaplenila 300 gramov kokaina

Vztrajen boj policije proti razpečevalcem mamil je prišel do aretacije treh Tržičanov. Za rešetkami sedijo 40-letni Giovanni Colovatti, njegova 33-letna žena Natalizia D'Arco in 41-letni Bruno Cehic. Agenti letkega oddelka iz Trsta so v sodelovanju s policisti iz Tržiča in Gorice pri tem zaplenili okrog 300 gramov kokaina, manjšo količino marihuane in hašiša ter kakih 13 milijonov lir. Vse kaže, da so razpečevalci hoteli prodajati mamila v našem mestu.

Zaporni nalog proti trojici je izdal namestnik državnega pravnika Trotta iz Gorice, z zadevo pa se ukvarja preiskovalni sodnik Leghissa, ki je že zasljal aretirane. Kaže, da so zakonca Colovatti in Cehic predvsem v zadnjem času večkrat potovali v Južno Ameriko, zato ni dvoma, da so kokain nabavili tam in ga potem pretihotapili v Italijo.

Razpečevalce so aretirali že v začetku oktobra, zaradi stroge preiskovalne tajnosti pa je policija šele včeraj uradno potrdila vest. Bruno Cehic in Giovanni Colovatti sedita v gorškem zaporu, Colovattijevo pa so pripeljali v tržaški Koronej, ker v Gorici ni posebnega oddelka za ženske.

Kaže, da so aretiranci imeli mamila kar doma. Kokain je bil skrbno skrit v razpršilcih z lakom za lase in v embalažah raznih povsem »nedolžnih« kozmetičnih sredstev. S podobnim trikom je hotel preslepiti policiste tudi Španec, o katerem smo pisali v včerajšnji številki. Razpečevalac je 700 gramov kokaina skril v baterije za radio.

Na sliki (foto Križmančič): zaplenjeni denar in razpršilci z lakom za lase, v katerih je bil skrit kokain

Protokol za sodelovanje Češkoslovaške s Trstom

Gospodarska zbornica Češkoslovaške je odobrila zaključni protokol, ki ga je 24. junija 1988 v Trstu sprejel Kontaktni odbor za sodelovanje med češkoslovaško in tržaško gospodarsko zbornico. Vest je predsedniku tržaške zbornice Tombesiju posredoval njegov češkoslovaški kolega Jaroslav Jakubec, ki je podčrtal predvsem tisto določilo protokola, ki predvideva možnost, da bi na osnovi mednarodnega sporazuma Češkoslovaška uporabljala tržaško pristanišče, podobno kot to že delata Avstrija in Madžarska.

Mirno je zaspal naš preljubljeni mož, oče in nono

Albin Babič

Pogreb našega dragega bo v soboto, 26. t. m., ob 12. uri iz mrtvašnice glavne bolnišnice v cerkev na Katinaru.

Žalostno vest sporočajo žena Milka, hčerka Ana s Severinom, ljubljena vnuka Ingrid in Stefan, brat Paolo, sestra Lidia in Gina, vsaki, svakinje, nekaki in drugo sorodstvo.

Žalovanju se pridružuje družina Ivan Čok.

Katinara, 24. novembra 1988

Akademski zbor Kidrič iz Celja jutri gost MePZ Primorec-Tabor

Na povabilo MePZ Primorec - Tabor se bo jutri v Prosvetnem domu na Opčinah predstavil Akademski pevski zbor Boris Kidrič iz Celja. Z obiskom in celovečernim nastopom celjske skupine se nadaljuje prijateljski stiki, ki vežejo pevce od aprila letos, ko sta se zbora udeležila takmovanja "Naša pesem 88" v Mariboru. Konec minulega tedna je tržaški zbor bil v gosteh pri celjskem zboru in se ob tej priložnosti predstavil s celovečernim koncertom v Narodnem domu v Celju, dan kasneje pa v Kristalni dvorani v Rogški Slatini. Nadvse uspela in neformalna pobratimija na Celjskem se bo tokrat nadaljevala na jutrišnjem srečanju, ko bo pesem znala še tesneje združiti člane obeh zborov, ki sta si v marsičem blizu.

APZ Boris Kidrič je bil ustanovljen leta 1981, ko so se v zborovski vrste strnili študentje, dijaki in mladi delavci, ki so prepevali in se preizkušali v drugih celjskih zborih. V razmeroma kratkem času se je skupina navdušenih in obetavnih pevcev preoblikovala v soliden pevski zbor, ki deluje kot samostojno društvo. Celjski zbor se ponaša z bogatim in uspešnim delovanjem. V kroniki ima zapisana številna srečanja s poslušalci, od priložnostnih nastopov in samostojnih koncertov v številnih krajih Slovenije in Jugoslavije do gostovanj na Madžarskem, na avstrijskem Koroskem in v ČSSR. K pestri dejavnosti prištevamo tudi snemanja na RTV Ljubljana in sodelovanja na slovenskih tekmovanjih. Med prve tekmo-

valne uspehe sodijo srebrna plaketa mesta Maribor in osvojitve 3. mesta na tekmovanju "Naši zbori tekmujejo" RTV Ljubljana leta 1984 ter leto kasneje osvojitve 2. mesta na istem tekmovanju. Največji tekmovalni uspeh je zbor dosegel na letošnjem mariborskem tekmovanju, ko so pevci prejeli zlato plaketo, zborovodja Adriana Požun pa posebno nagrado kot najboljši debitant dirigent.

Na jutrišnjem koncertu bo 75-članski zbor izvajal obširen in raznolik program. Na sporedu bodo pesmi z nabožno vsebino (Susato, Casals, Hei-

man), katerim bodo sledila zborovska dela slovenskih sodobnih skladateljev (Srebotnjak, Lebič, Pahor, Ukmar) in ljudske in lebičevi in Krekovi priredbi. Drugi del koncertnega večera zajema izbor izrazito ritmičnih in otonih črnskih duhovnih pesmi.

Obisk mladih pevki in pevcev iz Celja je za naš zbor vesel dogodek, njihova pesem pa predstavlja obogatitev in prijetno doživetje za vse ljubitelje zborovskega petja.

K. K.
Na sliki celjski zbor na enem zadnjih nastopov

SLOVENSKO STALNO GLEDALIŠČE

Oscar Wilde

Važno je imenovati se Ernest

Režija: Marko Sosič

Igrajo: Vladimir Jurc, Tone Gogala, Anton Petje, Alojz Milič, Adrijan Rustja, Lidija Kozlovič, Stanislava Bonisegna, Lučka Počkaj in Bogdana Bratuž.

V soboto, 26. t. m., ob 20. uri IZVEN ABONMAJA

KD VALENTIN VODNIK

ob 110-letnici tabora in ustanovitve društva

jutri, 25. t. m. - ob 18. uri odprtje razstave Maria Magajne, poje otroški pevski zbor Valetnin Vodnik pod vodstvom Suzane Žerjal, ob 20.30 celovečerni koncert MPZ Valetnin Vodnik - zborovodja Bogdan Kralj

v soboto, 26. t. m. - ob 20.30 VSE TAKO MIMO BEŽI besedilo Marij Čuk, režija Marko Sosič, slavnostni govornik Ciril ZOBEC v občinskem gledališču F. Prešeren v Boljuncu.

razne prireditve

Slovenski kulturni klub - Ul. Donizetti 3 - prireja v soboto, 26. novembra, VEČER, POSVEČEN PISATELJU ALOJZU REBULI. Uvodno predstavitev bo podala prof. Diomira Fabjan-Bajc, odlomke iz njegovih del bo prebral gledališki krožek Slovenskega kulturnega kluba, prisoten bo tudi sam pisatelj. Začetek ob 18.30.

Zadruga Ars Nova prireja v soboto, 26. novembra, ob 20.30 v Športno-kulturnem centru v Zgoniku KONCERT AN-SAMBLA AVSENIK ob 35. jubileju. Rezervacije sprejemajo: Gostilna pri občini v Dolini, Tržaška knjigarna v Trstu, bar KD Tabor na Opčinah, knjigarna Terčon v Nabrežini in cvetličarna Nadja na Proseku.

SKD I. Gruđen prireja v nedeljo, 27. novembra, ob 17. uri v nabrežinski telovadnici PROSLAVO OB 40. OBLETNICI SMRTI IGA GRUDNA.

Amaterski oder J. Štoka Prosek-Kontovel prireja v nedeljo, 27. novembra, ob 17. uri v Kulturnem domu na Proseku ponovitve igre Josipa Tavčarja "LOČITEV". Režija Drago Gorup. Vabljeni!

KD Kraški dom obvešča, da bomo predvajali video-posnetek o septembrskem izletu na Dunaj v torek, 29. t. m., ob 20.30 v Bubničevem domu v Repnu.

kino

ARISTON - 16.00, 22.00 *Un ostaggio di riguardo* - ORPHANS, ZDA, 1987, r. Alan J. Pakula, i. Albert Finney, Matthew Modine.

EXCELSIOR I - 17.45, 19.45, 21.45 *Frantic*, srh., ZDA 1988, r. Roman Polanski, i. Harrison Ford, Emmanuelle Seigner, Betty Buckley.

EXCELSIOR II - 16.30, 22.15 *Il piccolo diavolo*, kom., It. 1988, r. R. Benigni, i. R. Benigni, W. Matthau.

NAZIONALE I - 16.15, 22.00 *China Lee - fanciulle insaziabili*, porn., □□.

NAZIONALE II - 16.15, 22.15 *Congiunzione di due lune*, dram., ZDA 1988, r. Z. King, i. S. Fenn, R. Tyson, □.

NAZIONALE III - 16.30, 22.00 *Video Killer*, dram., ZDA 1988, r. J. Liberman, i. K. Dillon, J. Tilly, □.

NAZIONALE IV - 16.15, 22.15 *Intrigo a Hollywood*, kom., ZDA 1988, r. B. Edwards, i. M. Hemingway, B. Willis.

FENICE - 18.00, 22.15 *Coming to America - il principe cerca moglie*, kom., ZDA 1988, r. J. Landis, i. Eddie Murphy.

GRATTACIELO - 17.00, 22.15 *Il presidio, scena di un crimine*, dram., ZDA 1988, r. P. Hyams, i. Sean Connery, H. Harmon.

MIGNON - 16.00, 22.15 *Prima di mezzanotte*, r. Martin Brest, i. Robert De Niro, Charles Grodin.

EDEEN - 15.30, 22.10 *Moana la scandalosa*, porn., □□.

VITTORIO VENETO - 16.00, 22.00 *Senza inibizioni*, porn., □□.

CAPITOL - 16.00, 21.30 *L'ultima tentazione di Cristo*, dram., ZDA 1988, r. M. Scorsese, i. W. Dafoe, H. Keitel.

LUMIERE FICE - 18.00, 22.00 *Il posto*, it. 1961.

ALCIONE - Zaprt.

RADIO - 15.30, 21.30 *Private love*, porn., □□.

Prepovedano mladini pod 14. letom □ - 18. letom □□

menjalnica

Ameriški dolar	1270.—
Nemška marka	740.—
Francoski frank	216.—
Holandski florint	657.—
Belgijski frank	35.—
Funt sterling	2320.—
Irski sterling	1965.—
Danska krona	189.—
Grška drachma	8,50
Kanadski dolar	1030.—

Japonski jen	10.—
Švicarski frank	880.—
Avstrijski šiling	105,30
Norveška krona	193.—
Švedska krona	210.—
Portugalski eskudo	8,30
Španska peseta	10,50
Avstralski dolar	1050.—
Debeli dinar	0,26
Drobn dinar	0,26

23. 11. 1988
Telef.: Sedež 040/67001
Agencija Domjo 831-131
Agencija Rojan 411-611

gledališča

VERDI

Otvoritev letošnje operne sezone v gledališču Verdi bo 2. decembra 1988 ob 20.00 (red A) s PIKOVO DAMO M. I. Čajkovskega. Režija Giorgio Pressburger. Dirigent Spiros Argiris.

Pri blagajni gledališča Verdi - Trg Verdi 1 - je v teku razdeljevanje novih abonmajev za red A, B, C, D in G.

ROSSETTI

Gledališka sezona 1988/89 - Nocoj ob 20.30 bo na sporedu ponovitve predstave UNA ZINGARA M'HA DETTO... z Ginom Bramierjem in Paolo Quattrini. Predstava je izven abonmaja. Abonenti imajo 20-odst. popust. Prodaja vstopnic pri osrednji blagajni v Pasaži Protti.

Od 28. t. m. do 4. decembra bo gledališka skupina Pro. Sa predstavila H. Pinterjevo delo ČUVAJ z R. De Carmine, G. Zanettijem in G. Gambierjem. Režija Guido De Monticelli. V abonmaju odrezek št. 3. Za abonente 50-odst. popust. Predprodaja vstopnic pri osrednji blagajni v Pasaži Protti.

CRISTALLO - LA CONTRADA

Nocoj ob 20.30 bo skupina Lune Teatro iz Rima ponovila delo SENTIMENTAL Pietra Favarija. Režija Ugo Gregoretti. Igrajo Cochi Ponzoni, Aurora Cancian in Giulia Farnese.

Pri blagajni gledališča Cristallo (Ul. Ghirlandaio 12) in pri UTAT v Pasaži Protti 2 so v teku vpisovanja novih abonmajev.

mali oglasi

TRGOVINA JESTVIN zaposli prodajalca, prostega vojaških obveznosti. Zainteresirani naj telefonirajo ob delavnikih na št. 211026 od 13. do 13.30.

NUJNO IŠČEM majhno stanovanje v najem. Tel. 232320 v večernih urah.

KUPIM hišico v Kvarneru, na otoku ali celini, lahko tudi v slabem stanju. Pisane ponudbe na Oglasni oddelček Primorskega dnevnika - Ul. Montecchi 6 - 34137 TRST pod šifro "Kvarner".

ALDO KOVAČEV je v Doberdobu pri cerkvi odprl osmico. Nudi vino in svež prigrizek iz lastnih kolon.

OSMICO je odprl Jožko Colja v Samatorci. Toči belo in črno vino.

CITROEN DYANE, rdeče barve, v voznem stanju, prodam za rezervne dele. Telefonirati v večernih urah na št. 040/228966.

PRODAM klavir, črn, "mezzacoda", v dobrem stanju, ugodna cena. Tel. 200051.

PRODAM peč na plin 14.000 kal, mod. Aster. Tel. 228547.

PRODAM akacijeva in druga drva po ugodni ceni. Za informacije družina Žnidaršič, Števerjan, tel. 0481/88461 ob večernih urah.

V BOLJUNCU prodam 3.000 kv. m nezazidljivega zemljišča. Telefonirati zvečer 228386.

TRUSSARDI - parfumi in darila. Parfumerija Kozmetika 90 - Opčine.

ZAPOSILIMO trgovsko vajenka z znanjem slovensčine in italijanščine, voljo do dela in lepo postavo v trgovini oblačil Fany. Tel. 231118 v uradnih urah.

22-LETNA KNJIGOVODJA išče polredno zaposlitev, enoletna delovna izkušnja v pomorski stroki. Tel. 229393 ob urah obedov.

PODJETJE, ki deluje na področju telekomunikacije išče instalatorje/ke ali delavce kovaške stroke. Obvezujoča potovanja po celi Italiji in v tujini. Pisati v italijanščini: Cassetta SPI nr. 43 C - Udine (Videm).

koncerti

Società dei concerti - Tržaško koncertno društvo. V ponedeljek, 12. decembra, ob 20.30 bo v gledališču Rossetti koncert MOSKOVSKIH VIRTUOZOV z violinistom V. SPIVAKOVOM.

MePZ Primorec - Tabor - Prosvetni dom Opčine. Jutri, 25. t. m., ob 20.30 koncert APZ BORIS KIDRIČ iz Celja. Dirigent A. Požun. Vabljeni!

V baziliki sv. Silvestra bo nocoj ob 20.30 na sporedu koncert komorne glasbe, ki jo bo izvajal AURORA ENSEMBLE. Vstop prost.

V ponedeljek, 28. t. m., ob 21. uri bo tudi v baziliki sv. Silvestra koncert KVARTETA SCHUMANN, ki ga prireja kulturni krožek G. La Pira. Vstop prost.

čestitke

Danes praznuje 40 let SONJA TRETJAK. Da bi ostala še vnaprej tako živahna, zdrava in vesela ji želijo mož Žarko, sin Diego in hči Tanja.

Danes praznuje rojstni dan PINA SANCIN. Vse najboljše ji želi Celestina.

razna obvestila

Schiatsu, akupresura, conalna masaža - nadaljevalni tečaj 26. in 27. novembra v Domu A. Sirk v Križu. Vodi prof. Helena Bizjak. Vpisovanje v društvenem baru Doma A. Sirk danes ob 18. do 20. ure. V soboto začetek ob 14. uri, v nedeljo pa ob 9. uri.

Devinsko-nabrežinska občina organizira tečaje angleščine, slovenščine, nemščine, pianole in kitare. Interesenti lahko dvignejo vpisne pole v uradu za stike z javnostjo in prevajanje občine Devin-Nabrežina - tel. 200421 int. 17 od 9. do 12. ure do srede, 30. t. m.

Sklad M. Čuk prireja dvakrat tedensko SKUPINSKE LEKCIJE za srednješolce v pomoč šolskemu delu. Prijave ob koncu meseca v pisarni Sklada - Proseška 133 (nasproti cerkve) na Opčinah od 14. do 15. ure, razen sobot.

Občina Zgonik obvešča, da se vrši razdeljevanje bencinskih bonov vsak delavnik od 8. do 13. ure, ob torkih in četrkih tudi od 15. do 18. ure do 10. decembra 1988.

Zadružni center za socialno dejavnost in KRUT, v sodelovanju z Društvom slovenskih upokojencev v Trstu, Zvezo vojnih invalidov NOV in Združenjem aktivistov osvobodilnega gibanja na Tržaškem ozemlju vabijo na PETKOV POPOLDAN, ki bo jutri, 25. t. m., ob 16. uri v prostorih Odseka za zgodovino pri NSK v Ul. Petronio 4. Srečanje bo z zdravnikom Danijelom Žerjalom na temo: »Kako se borimo proti prehladu in gripi«.

SKD Barkovlje obvešča, da bo danes, 24. t. m., ob 20.30 odborova seja.

Zveza slovenskih kulturnih društev, Trst, Gorica in Čedad prireja LUTKOVNI SEMINAR, ki bo 1., 2. in 3. decembra v Gregorčičevi dvorani v Trstu. Seminar bo praktičnega značaja, vodila pa ga bosta Igor Cvetko in Jelena Sitar, ki sta v Sloveniji priznana strokovnjaka na lutkovnem področju. Prvenstveni poudarek seminarja bo na vzgojnem vidiku lutkovne dejavnosti. Seminar je namenjen vzgojiteljicam in seveda vsem ljubiteljem lutk, ki si žele pridobiti novih spodbud pri kreaciji in uporabi lutkovnega izražanja. Za informacije in prijave se lahko interese zglasijo na sedežu ZSKD v Trstu, Ul. sv. Frančiška 20/II, tel. 040/767303.

razstave

V TK Galeriji - Ul. sv. Frančiška 20 - je odprta slikarska razstava GIUSEPPA SATURNA in GIULIA TOMAINA.

V galeriji Cartesius bo od 26. t. m. do 13. decembra razstavljal svoja dela Ugo CARA.

V galeriji Nadie Bassanese - Trg Giotti 8, 1. nad. - je odprta razstava Barbare Strathdee. Urnik: vsak dan od 17.00 do 20.00 razen ob nedeljah.

V galeriji Minerva - Ul. S. Michele 5 - bo do 28. t. m. odprta razstava slikarke ALBE HRELIE. Urnik: od 10.30 do 12.30 in od 17.00 do 19.30. Ob praznikih od 11.00 do 12.30. Zaprt ob ponedeljkih.

V galeriji Feniks v Ljubljani razstavlja do 10. decembra IVO PETKOVŠEK.

včeraj - danes

Danes, ČETRTEK, 24. novembra 1988
KLEMEN

Sonce vzide ob 7.17 in zatone ob 16.27 - Dolžina dneva 9.10 - Luna vzide ob 16.36 in zatone ob 8.29.

Jutri, PETEK, 25. novembra 1988
KATARINA

PLIMOVANJE DANES: ob 2.55 najnižje -15 cm, ob 8.50 najvišje 54 cm, ob 15.52 najnižje -67 cm, ob 22.33 najvišje 29 cm.

VREME VČERAJ: temperatura zraka 0,7 stopinje, zračni tlak 1022,7 mb raste, veter 28 km na uro vzhodnik severovzhodnik, burja, s sunki do 86 km na uro, vlaga 33-odstotna, nebo skoraj jasno, morje močno razgibano, temperatura morja 13,4 stopinje.

ROJSTVA IN SMRTI

RODILI STA SE: Massimiliano Puggioni in Enrico Feresin.

UMRLI SO: 92-letna Emilia Ptacek vd. Verzura, 83-letna Querida Robba, 88-letna Ermenegilda Garimberti, 80-letna Teresa Redolfi vd. Tagliapietra, 80-letna Maria Anna Babic por. Crusizio, 75-letna Giuseppina Crisotto, 58-letni Augusto Balestra, 87-letna Pierina Viola vd. Santin, 86-letna Grazia Cisanzio, 78-letni Albino Babic, 79-letni Enrico Guerra, 78-letni Giacomo Giacaz, 48-letna Rosanna Novel por. Brazzatti, 77-letna Marianna Jankovic por. Mazzucchelli.

DNEVNA IN NOČNA

SLUŽBA LEKARN

Od ponedeljka, 21., do sobote, 26. novembra 1988
Dnevna služba - od 8.30 do 19.30
Ul. Rossetti 33, Ul. Roma 16, Ul. L. Stock 9 (Rojan), Trg Valmaura 11, Ul. Flavia 89 (Zavljje).
PROSEK (tel. 225141 in 225340) - samo po telefonu za najnujnejše primere.

Dnevna služba - od 19.30 do 20.30
Ul. Rossetti 33, Ul. Roma 16, Ul. L. Stock 9 (Rojan), Trg Valmaura 11, Trg Goldoni 8, Ul. Belpoggio 4, Ul. Flavia 89 (Zavljje).
PROSEK (tel. 225141 in 225340) - samo po telefonu za najnujnejše primere.

Nočna služba - od 20.30 do 8.30
Trg Goldoni 8, Ul. Belpoggio 4, Ul. Flavia 89 (Zavljje).

PROSEK (tel. 225141 in 225340) - samo po telefonu za najnujnejše primere.

ZDRAVSTVENA DEŽURNA SLUŽBA
Nočna služba od 20. do 8. ure, tel. 7761, predpraznična od 14. do 20. ure in praznična od 8. do 20. ure.

Darujte v sklad

Mitje Čuka

BANCA DI CREDITO DI TRIESTE
TRŽAŠKA KREDITNA BANKA

Večerna ali nočna obleka za Arborejevo DOC glasbo

»Razlika med glasbo z zaščitenim poreklom in drugo glasbo, ki je tudi lahko prijetna, je ista kot med Caravanom Duka Ellingtona in motivom Caravan Petrol Renata Carosoneja.« se je Arbore še enkrat zatekel v priljubljeni glasbeni svet jazz in neapeljske popevke za učinkovito primerjavo.

Oddaja za glasbo z zaščitenim poreklom ali DOC se je preselila v pozne večerne ali nočne ure. Že v popoldanski izdaji je oddaja požela marsikatero pohvalo, kar ni čudno, saj je uspela zadovoljiti še tako izbirne ljubitelje dobre glasbe. Predvidene pa so še nekatere spremembe in glede na to, da oddajo podpisuje Renzo Arbore, se ji uspeh prav gotovo ne bo izmuznil.

Trenutno je DOC na sporedu druge državne mreže ob nedeljah kmalu po polnoči in je monografskega značaja. Prejšnji teden je bil protagonist Pat Metheny, ta teden pa bo edini gost Riccardo Coccianta. V bodoče se bo še spreminila, kot napoveduje mentor Arbore: v popoldanski izvedbi je bila nekoliko bolj didaktična, v večerni obleki pa bo precej bolj sproščena, na sporedu ob ob 23.45, torej za spoznanje bolj zgodaj, in bo trajala 50 minut. Vodila jo bosta priljubljena Monica Nannini in Gegè Telesforo. Zdi se, da je monografska oblika le začasna, prehodna, saj so v prihodnje za vsako oddajo predvideni trije gostje. Kaj več pa noče nihče povedati, Arbore se le zvito smehlja, ker očitno računa na ponoven uspeh, souredniki Ugo Porcelli, Peppe Videtti, Adriano Fabi in režiser Dino Leoni, torej kar zanimiva družina, pa previdno molčijo.

Vsi zagotavljajo zabavo, ker se želijo tudi sami zabavati, in ugledne goste, med katerimi prav gotovo ne bodo manjkali predstavniki črnega jazz in fusiona, čeprav ne nameravajo zanemarjati obetavnih mladih glasbenikov.

Osebnosti pred mikrofonom

V okviru oddaje A tu per tu, ki jo vodita Daniele Damele in Giancarlo Deganutti in ki jo oddaja italijanski deželni radio ob 15.15, se bo danes oglašil odvetnik Enrico Rondone (na sliki v radijskem studiu z urednikom). V oddaji se bosta urednika pogovarjala s 77-letnim odvetnikom o njegovi briljantni karieri od diplome - univerzo je končal že pri dvajsetih letih - do sedanje zadolžitve kot predsednik Assicurazioni Generali in zlatega sv. Jutta, ki so mu ga pred kratkim podelili tržaški kronisti.

sklad mitja čuk

jelka cvelbar

Problematika duševno prizadetih

Izšla je tretja številka glasila Zveze društev za pomoč duševno prizadetim Slovenije. Glavna tema je tokrat: kako skrbijo za duševno prizadete v drugih republikah. Kakor piše v uvodni besedi glavna urednica Aljoša Vodnik, je bil namen uredništva spregovoriti v tokratni številki o žgočih vprašanjih, predvsem o tem, kako se v današnjih težkih družbenih razmerah spreminja odnos do vseh, ki so drugačni, manj uspešni... Vendar se iz različnih, po zapisu, predvsem oportunističnih razlogov, uredništvu ni posrečilo zbrati prispevkov: avtorji so se bali vznemirjati javnost. Glavna urednica zaključuje z izposojenimi besedami znanega defektologa, ki pogosto »vznemirja javnost«. Ce smo zadovoljni s sedanjim stanjem in s tem da ni še slabše, smo že nazadovali!

Zvrščajo se nato prispevki na glavno temo. Zbrani so bili pred letom dni na kranjskem srečanju staršev prizadetih otrok iz vse Jugoslavije.

Iz člankov, ki jih je prevedla Aljoša Vodnik, napisali pa so jih udeleženci omenjenega srečanja, izvemo o skrbi za duševno prizadete na Hrvaškem, v Srbiji in v Makedoniji.

V rubriki Iz naših društev in ustanov preberemo, da se bo v kratkem začelo delo na prvem oddelku za osnovno usposabljanje teže in težko duševno prizadetih otrok v Ljubljani.

Pokazala se je namreč potreba po dnevnem varstvu in usposabljanju teh prizadetih otrok. Nekaj takega so pri nas vzgojnozaposlitvena središča. Iz akcije zbiranja podatkov je izšlo, da je v Ljubljani in okolici v starosti med osmim in osemnajstim letom kar 27 otrok potrebnih take obravnave.

Seveda je bilo treba za tako obravnavo izdelati program usposabljanja, ugotoviti najbolj ugodne normative dela, poiskati ustrezne prostore, zagotoviti organizacijo in strokovno vodstvo ter poskrbeti za ustrezno financiranje. Pri tem naj bi bili starši dolžni prispevati ustrezen delež.

Se vedno pa bo v Ljubljani ostalo nerešeno vprašanje dnevnega varstva teže in težko prizadetih odraslih oseb.

Zanimiv je še zapis o konceptu delavnic pod posebnimi pogoji. Te so v Sloveniji prvič nastale pred dvajsetimi leti. Ob tej okrogli obletnici se pripravljajo poseben posvet.

Revijo izpolnjujejo poročila o skupnih letovanjih, srečanjih, športnem udejstvovanju, koncertih in šoli v naravi. Ustrezno aktualna sta še zadnja dva priobčena članka. Prispevek Več skrbi in pozornosti teže prizadetim v domači oskrbi osvetljuje vse težke probleme s tem v zvezi. O tem piše mati prizadetega dekleta: »Starši težko prizadetih radi sprejemamo vsako-

NAŠ ZBORNİK

1988, leto 21, št.

tema: kako skrbijo za duševno prizadete druzgi republikah

gar, ki nas obišče in se zanima za nas. Včasih so to znanzi, sorodniki, pa tudi pripadniki raznih gibanj in ideologij. Ni pomembna njihova pripadnost, pomembne so poštenost, iskrenost, želja pomagati, razveseliti nas.« Pod naslovom Obisk v centrali Lebenshilfe pa člankar poudarja potrebo po zgodnji obravnavi prizadetih in o skupinskem delu s starši. Oboje je tudi pri nas zelo zanemarjeno.

Varstvo mladostnikov in težave Sklada

Na Opčinah deluje že od začetka septembra Vzgojnozaposlitveno središče. Organiziral ga je naš Sklad, ki je na zagotovilo občine o obljubljeni konvenciji zastavil svoja finančna sredstva (ta izhajajo izključno iz prostovoljnih prispevkov naših ljudi in openske hranilnice) in nemalo energije za vodenje te oblike dnevnega varstva različno prizadetih mladostnikov in mlajših odraslih.

Ob golih obljubah javne uprave, da bo v kratkem podpis konvencije, ki nam bo zagotovila potrebna finančna sredstva, (vendar do podpisa nikakor noče priti, kajti vedno na novo prihajajo na dan različne težave), se sicer vse pogostejše sprašujemo, če res nimamo nikogar v mestni upravi, ki bi mogel zastaviti besedico za naše delo, hkrati pa ne obupujemo in skušamo zagotoviti SLOVENSKEM staršem prizadetih otrok ustrezno BREZPLAČNO varstvo in okupacijo - zaposlitev njihovih sinov in hčera.

Potrebe po takim središču so velike. Našteli bi lahko nad deset primerov mladostnikov, ki so potrebni drugačnega načina življenja, kot je ždenje med domačimi stenami. Veliko je tudi mladostnikov, ki sicer niso telesno ali du-

ševno prizadeti, vendar jih pri normalnem življenju ovirajo in pogojujejo bolezni. To se najbolj pozna ob zaposlitvi.

Za središče, ki ga vodimo, je bil izdelan okvirni program usposabljanja. Posamezni programi se gradijo ob slihernem mladostniku. Splošni program predvideva skrb za samega sebe, sporazumevanje in orientacijo, razvijanje socialnih odnosov in zaposlitev, pa tudi eventualno vključevanje v produktivno delo.

Zato ni nič čudnega, če obiskovalci našega središča obiskujejo vas, spoznavajo okolje, vaščane in trgovine. Nič ni čudnega, če se morda včasih obnašajo malo drugače, saj morajo neustrezne vedenjske vzorce šele spreminjati.

Tudi prebivalstvo jih lepo sprejema. Razen izjem, ki želijo kar pred obiskovalcem našega središča od vzgojitelja vedeti, kaj je z njim "narobe". Kakor če bi bilo povsem običajno, da bi sami od prvega, ki nam pride naproti, želeli vedeti, če ima brezhibna jetra, zdravo ožilje, odlični prebavni trakt ali še dobro srce.

Morda se nekateri ne zavedajo, da so tudi tako ali drugače prizadeti otroci in ljudje predvsem otroci in ljudje in šele nato prizadeti.

današnji televizijski sporedi

 RAI 1	 RAI 2	 RAI 3	 RTV Ljubljana	 TV Koper
7.15 Aktualno: Uno mattina 9.40 Nad.: La valle dei pioppi 10.00 Variete: Ci vediamo alle dieci 11.00 Nad.: La valle dei pioppi 11.55 Vreme in dnevnik 12.05 Variete: Via Teulada 66 13.30 Dnevnik 14.00 Variete: Fantastico bis 14.15 Dok. oddaja: Kvarkov svet 15.00 Aktualnosti: Primissima 15.30 Aktualno: Italijanske kronike 16.00 Glas. oddaja: Zecchino d'Oro (vodi Gino Tortora) 17.35 Aktualno: Spaziolbero 17.55 Danes v parlamentu 18.00 Dnevnik 18.05 Kviz: Domani sposi 19.40 Almanah, vreme in dnevnik 20.30 Film: Compagni d'avventura (kom., ZDA 1962, r. Norman Tokar, i. Walter Pidgeon) 22.10 Dokumentarna oddaja: Kvark 22.50 Dnevnik 23.00 Pet Beethovnovih Koncertov za klavir in orkester: Prvi koncert v C-duru (pianist A. Lonquich in Varšavski simfoniki) Aktualno: Per fare mezzanotte 24.00 Dnevnik - zadnje vesti	7.00 Aktualno: Prva izdaja 8.30 Film: L'argine (dram., It. 1938, r. Corrado D'Errico, i. Gino Cervi, Luisa Ferida) 10.00 Nanizanka: Cuore e batticuore - Il volo di Pandora 11.05 Izobr. oddaja: Grazia Deledda 11.35 Nanizanka: L'impareggiabile giudice Franklin 11.55 Variete: Mezzogiorno è... 13.00 Dnevnik in rubrika Diogenes 14.00 Nanizanka: Saranno famosi 14.45 Dnevnik - gospodarstvo 15.00 Kviz: Argento e oro 15.30 SP v smučanju: ženski veleslalom (povzetki) 16.55 Iz parlamenta in dnevnik 17.05 Koncert: Umberto Tozzi 18.10 Dnevnik - športne vesti 18.35 Nan.: Il commissario Köster 19.30 Horoskop, vreme in dnevnik 20.30 Film: Shaft il detective (krim., ZDA 1971, r. Gordon Parks, i. Richard Roundtree) 22.10 Dnevnik, nato Master '88 23.20 Dnevnik in Filmske novosti 23.50 Film: L'appuntamento (krim., Fr. 1961, r. Jean Delannoy, i. Annie Girardot)	9.25 SP v smučanju: ženski veleslalom, 1. tek (iz Val Thorensa) 12.00 Dokumentarna oddaja: Slovar 12.25 SP v smučanju: ženski veleslalom, 2. tek (iz Val Thorensa) 14.00 Deželne vesti 14.30 Izobraževalna oddaja: Dante Alighieri - Božanska komedija 15.00 Informativna oddaja: Renesansa v Firencah - Ghiberti in Nebeška vrata 15.30 Popoldne z opero: Celeste Aida (Giuseppe Verdi, dir. L. Maazel) 16.20 Variete: Black and blue 16.50 Variete: Videobox 17.30 Dokumentarna oddaja: Geo 18.20 Nanizanka: Vita da strega 18.45 Športni dnevnik: Derby 19.00 Dnevnik 19.30 Deželne vesti 19.45 Dok. oddaja: Pred 20 leti 20.00 Variete: Complimenti per la trasmissione 20.30 Aktualno: Samarkanda 22.05 Film: Follia d'amore (dram., ZDA 1985, r. Robert Altman, i. Kim Basinger, Sam Shepard) 23.00 Dnevnik 23.05 Follia d' amore (2. del) 24.00 Dnevnik - zadnje vesti 0.15 Dok. oddaja: Pred 20 leti	9.50 Video strani 10.00 Mozaik. Šolska TV: Grafične tehnike, Slovenski ljudski ple-si (3. del) 11.00 Film: Konvoj (dram., ZDA 1978, r. Sam Peckinpah, i. Kris Kristofferson, Ali McGraw) 12.50 Video strani 16.15 Video strani 16.30 Mozaik. Šolska TV (pon.) 17.30 Spored za otroke in mlade: Noro, norejše, norišnica in Poltrona Express 18.00 Glasbeni ropot 18.45 Risanka 18.55 Video strani 19.00 Vremenska napoved 19.01 Obzornik, TV Okno, Zrno 19.30 Dnevnik in vreme 20.10 Tednik 21.15 Nadaljevanka: Lorca (J. A. Bardem, 6. del) 22.55 Retrospektiva jugoslovanskega filma: Prometej z otoka Viševice (dram., Jug. 1964, r. Vatroslav Mimica, i. Mira Sardoč, Slobodan Dimitrijevič, Janez Vrhovec) 0.30 Video strani	9.50 Smučanje: ženski veleslalom za svetovni pokal, 1. spust (prenos iz Val Thorensa) 12.15 Ženski veleslalom, 2. spust 13.30 TVD Novice 13.40 Nogomet: tekma za enega od evropskih pokalov (pon.) 16.00 TVD Novice 16.10 Šport spektakel: košarka ML 18.50 TVD Novice 19.00 Odprta meja Danes v Odprti meji med drugim: BENETKE - Ob 10-letnici delovne skupnosti Alpe-Jadran TRST - Steklina v F-JK DOLINA - Praznovanja ob 110-letnici tabora in društva v Dolini TRST - Razstava Nicole Sponze 19.30 TVD Stičiče 20.00 Nanizanka 20.30 Nogomet: tekma za enega od evropskih pokalov (pon.) 22.15 TVD Vse danes 22.30 Tednik: Sportime Magazine 22.45 Rubrika: Mon-Gol-Fiera 23.15 Nočni boks: slavna srečanja 24.00 Ženski veleslalom (povzetki)
 CANALE 5	 RETE 4	 ITALIA 1	 ODEON	 TMC
8.00 Nanizanke: Storie di vita, 8.30 Una famiglia americana, 9.30 General Hospital 10.35 Kviz: Cantando cantando, 11.15 Tuttinfamiglia, 12.00 Bis, 12.35 Il pranzo è servito, 13.30 Cari genitori, 14.15 Gioco delle coppie 15.05 Nanizanki: La casa nella prateria - Gli emarginati, 16.05 Webster - L'ospite inatteso 16.50 Kviz: Doppio slalom, 17.20 C'est la vie, 17.50 OK! Il prezzo è giusto, 18.55 Il gioco dei nove, 19.45 Tra moglie e marito, 20.30 TeleMike 23.00 Variete: Maurizio Costanzo show 0.20 Filmska rubrika: Premiere 0.30 Nanizanke: Sulle strade della California, 1.30 Petrocelli, 2.30 Sceriffo a New York - Ritorno ad Alamo	7.30 Nan.: Lou Grant, 8.20 Il Santo, 9.20 Adam 12 9.50 Film: Il diavolo nello specchio (dram., VB 1959, r. Anthony Asquit, i. Dirk Bogarde) 11.30 Nan.: Cannon, 12.30 Agenzia Rockford 13.30 Nad.: Sentieri 14.30 Film: Dinne una per me (glas., ZDA 1959, r. Frank Tashlin, i. Bing Crosby) 17.00 Nanizanki: Il profumo del successo, 18.00 New York New York 19.00 Aktualno: Dentro la notizia 19.30 Nan.: Gli intoccabili 20.30 Film: Salvador (dram., ZDA 1986, r. Oliver Stone, i. James Wood, John Savage) 22.35 Aktualno: Riflettore 23.35 Film: Addio vecchio West (western, ZDA 1985, r. Hugh Wilson, Rex O'Herlihan)	1.15 Nanizanka: Vegas 7.15 Risanki 8.15 Nanizanke: Strega per amore, 8.45 La piccola grande Nell, 9.15 Super-vicky, 9.45 Flipper, 10.10 La donna bionica, 11.05 Tarzan, 12.00 Riptide 12.50 Otroška oddaja: Ciao Ciao, vmes risanke 14.00 Variete: Smile 14.30 Glasbena oddaja: Deejay Television 15.05 Tečaj angleščine 15.30 Nan.: Family Ties 16.00 Otroška oddaja: Bim bum bam in risanke 18.30 Nanizanki: Magnum P.I., 19.30 Happy Days 20.00 Risanke 20.35 Film: Il ragazzo del Pony Express (kom., It. 1986, r. Franco Amurri, i. Isabel-la Ferrari) 22.20 Nanizanka: Cin Cin 22.50 Variete: Megasalishow 23.05 Glasbena oddaja: Rock targato Italia	23.50 Rubrika: Premiere 24.00 Nanizanki: Samurai, 1.00 Star Trek ODEON 8.00 Risanka 9.15 Nadaljevanki: Il segreto di Jolanda, 10.00 Agua viva 10.30 Kviz: La spesa in vacanza 11.00 Nad.: Agua viva 11.30 Kviz: Spesa in vacanza 12.00 Risanka 13.00 Otroški variete: Sugar, vmes risanke 13.55 Nanizanka: Rituals, nato nad. Maria 15.15 Nanizanka: La mamma è sempre la mamma 15.45 Sugar... (2. del) 18.30 Variete: Video Raider 19.00 Filmske novosti 19.30 Variete: Benny Hill Show 20.00 Nanizanka: Biancaneve a Beverly Hills 20.30 Film: Zombi (srh., ZDA 1978, r. George A. Romero, i. David Enge)	23.00 Nanizanki: I classici dell'eroticismo, 23.30 Un salto nel buio 0.30 Filmske novosti TMC 11.00 Nanizanka: Ai confini dell'Arizona 12.00 Nadaljevanka: Doppio imbroglio 12.55 SP v smučanju: ženski veleslalom, 2. tek 13.30 Vesti: TMC News 14.00 Sportne vesti 14.30 Glas. odd.: Clip Clip 15.00 Nanizanki: Batman, 15.30 Ancora tu 16.00 Film: Occhi della mente (dram., ZDA 1972, r. Lee Katzin, i. Telly Savalas) 17.40 Rubrika: Tv donna 18.45 Dok.: Natura amica 19.15 Rubrika: Ogledalo življenja 20.00 Vesti: TMC News 20.30 Film: Stranieri nella notte (krim., ZDA 1969, r. Earl Bellamy, i. Sammy Davis jr.) 21.55 Glasbena oddaja: George Michael
 TELEFRIULI	 TELE 4	 ITALIA 1 (Se povezuje s sporedi Italia 1)		
13.00 Medicinska rubrika 14.00 Nanizanka: Il mio amico Bottoni 14.30 Nadaljevanka: Cuori nella tempesta 15.30 Rubrika: Parola mia 16.30 Košarka: Sangiorgese-Fantoni 17.15 Nad.: I Kennedy, 18.15 Accadde a Lisbona 19.00 Dnevnik 19.30 Rubriki: Dan za dnem, 20.00 Zdravstvo danes 20.30 Nad.: Kennedy 21.30 Dok. oddaja: Delta 22.30 Dnevnik 23.00 Nanizanka: Le adorabili creature 24.00 Inf. oddaja: News	Lastne oddaje: 19.30 Dogodki in odmevi			

Na zadnji seji občinskega sveta

Ostre polemike glede pogodbe o nočni oskrbi v domu za ostarele

Neustrezna oskrba v domu za ostarele A. Culot v Ločniku ostaja še naprej kamen spotike za vso goriško javnost in predvsem za občinski svet, ki je v torek nadaljeval s svojim delom. Na dnevnem redu je bilo več točk, poldrugo uro pa so odborniki in svetovalci uporabili, da so ratificirali sklep občinskega odbora o nočnem nadzorstvu v domu za ostarele A. Culot.

Sklep, ki ga je že odobrila pokrajinski nadzorni odbor, so namreč ratificirali šele po daljši in polemični razpravi. Sicer pa je bil omenjeni sklep kar dvakrat predmet razprave v svetu. Prvič se je razprava zaključila brez glasovanja, ker je odbor predlog o ratifikaciji, v pričakovanju odobritve s strani nadzornega organa, umaknil z dnevnega reda. Drugič pa so o njem razpravljali v torek. Številne svetovalce je pri vsem tem prizadelo predvsem dejstvo, da bo občinska uprava

za to oskrbo morala plačevati kar 8 milijonov na mesec.

Zakaj je sploh prišlo do pogodbe z Zelenim križem? Preteklega 29. avgusta je namreč združenje La Nuova Frontiera, ki je takrat nudilo v domu A. Culot vsako noč svoje usluge, pisмено sporočilo upravi doma iz tehničnih razlogov ne more več opravljati dežurne bolnišniške službe. Nato sta se za nočno dežurstvo začela potegovati Zeleni križ in ločniška skupina La Salute. Slednja je izrazila pripravljenost nuditi ustrezno oskrbo za poltretji milijon lir na mesec. Ob dokončnem podpisu pogodbe pa se je zataknilo, ker da deluje združenje La Salute le na osnovi prostovoljnih prispevkov. Zato so se predstavniki skupine odrekli pogodbi, vodstvo Zelenega križa pa je nato predložilo pogodbo v višini osmih milijonov na mesec. Zeleni križ

je sicer navedel, da bo za ta znesek poleg nočne oskrbe in vsakovrstnih prevozov do bolnišnice in nazaj nudil tudi posebne usluge (telesoccorso), specializirano zdravniško osebje in 7 novih oddajnikov za telesoccorso, ki naj bi jih namestili v nekatere druge mestne domove za ostarele.

Na torkovi seji je bil najbolj polemičen svetovalec zelenih Fiorelli, ki je med drugim podčrtal dejstvo, da se seje ni udeležil odbornik za socialno skrbstvo Flavio Culot, ki naj bil pri vsej aferi glavni "krivec". Tudi komunist Salomoni je kritiziral preveč ležerno delovanje občinskega odbora, podobno se je izrazil tudi misovec Cona. Končno so sklep le ratificirali.

Po tej ratifikaciji je svet nadaljeval svoje delo za zaprtimi vrati, saj so vzeli v pretres predlog o napredovanju glavnega tajnika na občini dr. Giulia Sennija.

Nocoj v Kulturnem domu film Bagdad Café

Srečanje med dvema kulturama v središču filmske komedije

Film, ki ga bodo nocoj ob 20.45 vrtili v Kulturnem domu v okviru ciklusa Gorica kinema, nosi naslov *Bagdad Café*. Gre za nemški film režiserja Percyja Adlona, ki bi ga lahko opredelili kot neke vrste pravljico komedijo. Kritiki so ga ocenili kot zabavno, toplo, prefinjeno zgodbo o prijateljstvu med dvema ženskama. Vendar v filmu lahko zasledimo nekaj več: na primer prikaz sprva skoraj brutalnega potem pa obojestransko koristnega in bogatejšega srečanja med dvema kulturama, ki ju tako rekoč ločujejo svetlobna leta.

Bavarska matrona s stereotipnim lodenom in tirolskim klobukom pošlje k vragu moža in se peš napoti proti neznanemu po ameriški puščavi. Naleti tako na Bagdad café, kavarno-motel sredi puščave, ki ga upravlja prav tako stereotipna črnka Brenda. Brenda živi na robu obupa odkar jo je zapustil mož. Srečanje je tako srečanje dveh

samotnih src, dveh žensk s podobnimi problemi pa čeprav sta si po miselnosti, kulturi in značaju pravi nasprotji. Ta različnost je vir zabavnih situacij v filmu pa tudi srečnega preokreta v njihovi življenjih. Stik z drugačno kulturo omehuje Bavarka, ki spozna nesmisel toge predanosti redu, dolžnosti, pravilom in ponovno odkrije veselje črna Američanka po drugi strani tudi sama oživi, pridobi samozavest, konkretnost, smisel za organiziranje dela.

Kljub psihološki ostrini se film odlikuje po lahkotnosti in nezadržnih komičnih trenutkih, za kar nosita delno zaslugi tudi odlični igralki. Kar zadeva režiserja pa naj opozorimo na njegov zelo sodobni stil vizualnega prikazovanja: v tem filmu prevladujejo rumeni toni barve puščave in hkrati topline čustev, okolje je skoraj metafizično, tako da po oceni nekega kritika močno spominja na slike De Chirica in Dalija.

Načrt za namakanje v Štandrežu - nocoj sestanek

Na sedežu rajonskega sveta v Štandrežu bo drevi ob 20. uri, pomembno srečanje, za katero je dal pobudo rajonski svet. Udeležili se ga bodo predstavniki občinskega odbora in predvidoma tudi župan dr. Scarano, predstavniki strokovnega združenja Coldiretti ter Konzorcija za namakanje krminsko-gradiščanskega polja ter seveda tudi štandreških kmetov, oziroma vseh tistih, ki se zanimajo za čimprejšnjo izvedbo načrta za namakalni sistem na območju Štandreža. Na današnjem sestanku bodo predvidoma dokončno rešili eno ključnih vprašanj, ki jih je treba rešiti pred začetkom del, to je, kdo bo za napravo skrbel in jo upravljal. Po informacijah, ki smo jih uspeli zbrati te dni, so prav v zadnjem času dosegli v dogovarjanju pomemben korak naprej. Zaradi pomembnosti se priporoča čimširša udeležba štandreških kmetov in vseh bodočih uporabnikov vode.

Kakor smo že poročali včeraj, je bilo o načrtu za namakanje štandreških vrtov na ponedeljkovi seji občinskega sveta veliko besedi, sklep o ratifikaciji načrta pa je občinski odbor moral umakniti.

Včeraj dopoldne tudi na Goriškem

Stavka za pravičnejšo obdavčitev

12. novembra je bilo v Rimu mogočno protestno zborovanje na pobudo sindikalnih zvez CGIL/CISL/UIL, v podporo zahtevi po reformi davčnega sistema in s ciljem pravičnejše porazdelitve davčnega bremena. Omenjeni vsedržavni manifestaciji sledijo razčlenjene pobude po posameznih deželah. Včeraj je bila splošna protestna stavka v Furlaniji-Juljski krajini. Potekala je dokaj različno, tako glede samega trajanja prekinitve dela kakor tudi glede raznih pobud in srečanj usmerjenih v informiranje javnosti in predstavnikov oblasti.

V industriji je bila napovedana dnevna prekinitev dela, štiri ure na področju javne uprave, celodnevno stavko pa so napovedali šolniki. Po dve uri je bila oklicana stavka uslužbencev v trgovinskem sektorju in prevoznistvu.

V Gorici so se sindikalni voditelji in stavkajoči zbrali pred županstvom, kjer so mimoidočim delili letake, na zahtevo po pravičnejšem davčnem sistemu pa so opozarjali tudi veliki napis. Osnovne zahteve konfederalnih sindikatov so strnjene v štirih točkah: vlada naj zniža davčni pritisk na dohodkih odvisnih delavcev in upokojencev ter naj resno ukrepa proti davčnim utajevalcem. Davčno breme naj bo v prihodnje lažje za tiste, ki so do-

Z včerajšnje manifestacije pred županstvom

(foto Klemše)

slej točno in vestno izpolnjevali svoje obveznosti, težje pa za tiste, ki so se in se še zmeraj izmikajo.

Delegacijo sindikalnih predstavnikov je nato sprejel župan Scarano. Izrazil je razumevanje in podporo za upravičene zahteve sindikatov in dejal, da bo to vprašanje predmet razprave v

odboru in občinskem svetu. Podobne manifestacije so bile tudi v drugih krajih na Goriškem, v Trzinu, Ronkah, Gradežu, Gradišču in Krminu. Povsod so se sindikalni predstavniki zbrali pred županstvi ter z razdeljevanjem letakov in z velikimi napismi opozarjali na zahteve in smisel stavke.

Drevi v avditoriju v Ul. Roma

Koncert Run River Night

V Gorici bo drevi nastopila skupina priznanih angleških izvajalcev folk glasbe v koncertu Run River Night. Koncert, ki bo v deželnem avditoriju v Ul. Roma ob 21. uri, bo nedvomno privabil številne ljubitelje te glasbene zvrsti, saj so drevišnji nastop poimenovali za najpomembnejši koncert leta.

Run River je pravzaprav manjša angleška tovarna plošč, ki se bavi izključno s folk glasbo. Tovarno sta pred leti ustanovila dva priznana angleška folk glasbenika Steve Tilston in Maggie Boyle. Posnela sta okrog 10 velikih plošč, pri snemanju pa uporabljata najnovejšo priznano digitalno tehniko.

Na drevišnjem Run River Night, ki je med drugim edini koncert v naši deželi, bodo nastopili trije glasbeniki. V prvem delu večera bosta Steve Tilston in Maggie Boyle izvajala več lastnih uspešnic, v drugem delu koncerta pa se bo gorškemu občinstvu predstavila prikupna angleška kantavtorica Felicity Buirski, ki je pred leti bila znana top-model.

Kantavtor Steve Tilston zna prepričljivo igrati na kitaro, njegova življenjska družica, flavtistka Maggie Boyle pa izstopa tudi kot dobra pevka. Zelo zanimive pa so tudi besedila Felicity Buirski, ki v ironičnem in večkrat celo z grenkim tonom skuša poslušalcu pripovedovati lastne življenjske dogodivščine. Ta kantavtorica spada gotovo v

Kantavtor Steve Tilston

družbi ameriške kolegice Suzanne Vega v konico izvajane folk glasbe. Morda Buirskijeva celo prekaša ameriško kantavtorico, saj je njena glasbena spremljava bolj živa in raznolika. Vstopnice za drevišnji koncert veljajo 8 tisočakov (s popustom pa 5 tisoč). Koncert je pripravilo društvo Micron c.

V Foljanu je najbrž stekla lisica napadla dva psa, žival so pobili

Zgleda, da je gozdna steklina spet prisotna tudi na Goriškem. Uradne ugotovitve, oziroma potrditve še ni, vendar dogodek, ki se je pripetil v torek dopoldne v Foljanu, kaže, da je nevarna bolezen po vsej verjetnosti že prisotna in da bo poleg običajnih ukrepov treba v zelo kratkem roku sprejeti še dodatne preventivne ukrepe.

V torek sredi dopoldneva se je na dvorišču Mafalda Chiapa v Polcah, Ul. Fornaci 55 priklatlila lisica, napadla psa ter ga obgrizla. Nekega drugega psa pa je podživljala žival zadavila. Lisico so potem pobili.

Včeraj jutraj so lisico prevzeli pokrajinski lovski čuvaji za obvezen veterinarski pregled. Odgovor pričakujejo že danes, oziroma jutri.

Odpejali so tudi psa, ki je bil sicer redno cepljen, kakor nam je povedal lastnik. Cepljen je bil tudi pes, ki ga je lisica zadavila.

O čudnem obnašanju lisic v zadnjih mesecih smo že nekajkrat poročali. Tokrat pa gre, kot kaže, za zelo izrazite znake bolezni, oziroma spremembe v obnašanju živali.

Med zbiranjem podatkov o dogodku smo izvedeli tudi, da so v Foljanu, na glavni cesti blizu pokopališča, pred kakimi desetimi dnevi našli ob robu ceste poginulo lisico. Žival, ki jo je po vsej verjetnosti povozil avtomobil, so poslali v Padovo, tako kakor predvide-

vajo predpisi. Ker doslej še ni nobenega odgovora, domnevajo da ta žival ni bila okužena.

Ker je steklina prisotna na območju tržaške pokrajine in v sosednjih krajih v Jugoslaviji, ne bo odveč priporočilo na skrajno previdnost. Poleg lisic so glavni prenašalci domače živali. Potrebno je torej skrajno previdno ravnanje.

Iz delovanja rajonskih svetov

Danes ob 18.30 se bosta na skupni seji sestala rajonska sveta za Podturn in Sv. Ano in mestno središče. Seja bo v prostorih zavoda Lenassi, v Ulici Vittorio Veneto 7. Na dnevnem redu je razprava o načrtu za prenovu zgradb v ulicah Rabatta, Cappuccini in Baiamonti.

Prav tako danes se bo sestel tudi rajonski svet za Svetogorsko okrožje in Placuto. Na svojem sedežu v Ul. Orzoni 56 bodo rajonski svetovalci vzeli v pretres načrt za prenovu zgradb v ulicah Ascoli, Vaccano in Del Santo. Srečanje bo ob 20.30.

Obeh sestankov se bodo udeležili odborniki za urbanistiko inž. Nicolò Fornasir in odgovorni za načrtovanje del.

Trije Tržičani v zaporu zaradi razpečevanja mamil

Trije Tržičani - zakonca 40-letni Giovanni Collovati in 33-letna Natalizia D'Arco s stalnim bivališčem v Ulici Verrucana 12 in 41-letni Bruno Cehic s stalnim bivališčem v Ulici Buonarroti 8 - so v priporu, ker so osumljeni posesti in razpečevanja mamil. V stanovanju Collovati-jevih so med hišno preiskavo našli okrog 300 gramov kokaina in nekaj doz hašiša ter približno 13 milijonov lir. Preiskavo so opravili po nalogu državnega pravdnika pri okrožnem sodišču v Trstu 8. oktobra letos.

Zgleda, da je trojica razpečevala mamilo predvsem v Trstu. O dogodku podrobneje poročamo na tržaški kroniki.

razstave

V Kulturnem domu je do 28. novembra odprta razstava slik akademskega slikarja Andreja Jemca. Ogled razstave je ob delavnikih od 10. do 12. ure in od 16.30 do 18.30.

V galeriji R. Debeljaka v Kanalu bodo danes ob 18.30 odprli razstavo fotografij Eda Marušiča. Na ogled bo do 17. decembra.

V galeriji Meblo v Novi Gorici bodo jutri, 25. novembra, ob 18. uri odprli razstavo slik akademskega slikarja Franca Vozla iz Kranja. Odprta bo do 17. decembra.

razna obvestila

Odbor za doraščajočo mladino pri SKGZ, Dijaška doma "S. Gregorčič" iz Gorice in "S. Kosovel" iz Trsta prirejajo ZIMOVANJE za mladino od 11. do 17. leta v Zgornjih Gorjah od 27. decembra do 4. januarja 1989. Zaradi omejenega števila mest vabimo vse, ki se nameravajo zimovanja udeležiti, da se vpišejo do 25. novembra. Vpisovanje na sedežu SKGZ v Gorici, Ul. Malta 2, tel. 531644 vsak dan od 9. do 12. ure ter od 16. do 18. ure (razen ob sobotah).

Kmečka zveza obvešča, da zapade 30. t. m. rok za vplačilo na račun davka ILOR in IRPEF. Vplačilo se nanaša na tiste osebe, ki so za leto 1987 vplačale preko 40 tisoč lir davka ILOR, oziroma 100 tisoč lir davka IRPEF.

Kmečka zveza obvešča, da 30. t. m. zapade rok za vplačilo dodatnega prispevka za pokojninski sklad in zdravstvo. Uradi Kmečke zveze so odprti vsak dopoldne od ponedeljka do petka.

Sejem rabljene smučarske opreme bo v soboto, 26. t. m. od 15. do 17. ure na sedežu SPD v Ulici Malta. Istočasno bodo sprejemali tudi prijave za začetni in nadaljevalni tečaj smučanja.

KD Oton Župančič priredi silvestrovanje v domu Andreja Budala. Za zabavo in glasbo bodo poskrbeli Novi Laposi. Prijave pri Marti Zorn (tel. 21407) ob uri kosila. Zaradi organizacijskih problemov društvo naproša člane, da bi se čimprej prijavili.

razne prireditve

Društvo prostovoljnih krvodajalcev Sovodnje ob Soči priredi v nedeljo, 27. novembra, ob 17. uri Večer prijateljstva za Sklad Mitja Čuk. Sodelujejo: plesni pari kluba Diamante iz Turjaka in tamburaški ansambel KD F. Prešeren iz Bobjunca. Prireditve bo v občinski telovadnici v Sovodnjah.

kino

Gorica

CORSO 17.30-22.00 »Prima di mezzanotte«.

VERDI 18.00-22.00 »In quella casa buio omega«. Prep. mladini pod 14. letom.

VITTORIA 17.30-22.00 »Amplessi vertiginosi«. Prep. mladini pod 18. letom.

Tržič

COMUNALE 20.30 »La città morta« (Mr-tvo mesto) - gledališka predstava v izvedbi skupine OSI.

EXCELSIOR 18.00-22.00 »Salvaggio desiderio«. Prep. mladini pod 18. letom.

Nova Gorica

SOČA 18.00-20.00 »Detektivka iz Beverly Hillsa«.

DESKLE Zaprt. Jutri 19.30 »Barva denarja«.

DEŽURNA LEKARNA V GORICI Tavasani - Korzo Italia 10 - tel. 531576.

DEŽURNA LEKARNA V TRŽIČU Rismondo - Ul. Toti 52 - tel. 410701.

pogrebi

Danes v Gorici ob 11. uri Elidia Saurin Bregant iz bolnišnice Janeza ob Boga v cerkev in na pokopališče v Ločniku, ob 11. uri Francesco Rosolen iz Trsta v Podgoro in na tamkajšnje pokopališče.

7. obletnica Kulturnega doma

celovečerni koncert ansambla narodnozabavne glasbe

LOJZE SLAK

iz Ljubljane

jutri, 25. novembra, ob 20.30 v KULTURNEM DOMU V GORICI

Predprodaja vstopnic v uradu Kulturnega doma (tel. 33288).

Gino Bramieri in Paola Quattrini v gledališču Rossetti

Tudi pričakovanje smrti je lahko komično

Če ti ciganka napove, da boš zmagal lepo vsoto denarja na loteriji, ji prav nič ne verjameš. Če pa ti »prebira« roko in reče, da boš opolnoči umrl, takrat te spreleti, počutiš se nelagodno, pa čeprav nisi vraževeren. Kajti za dobiček je dovolj sreča, za smrt pa navadna stopinja na asfaltu... Tako pravita Terzoli in Vaime, avtorja komedije Ciganka mi je povedala (Una zingara m'ha detto...), ki jo ta čas igrata v gledališču Rossetti. In v tem smislu se na odru dogaja veseloigra obeh znamenitih avtorjev italijanskega »lahkega teatra«, avtorjev, ki sta podpisala nič koliko televizijskih, radijskih, filmskih in gledaliških uspešnic. Navadno so jih igrali (in še jih) najbolj znani italijanski komiki, ki polnijo dvorane že samo s svojim imenom. Tako je bilo v torek tudi v Trstu.

Gino Bramieri, Paola Quattrini in Giorgio Ariani že sami zagotavljajo komični uspeh. Prvi že skoraj štirideset let obvladuje v Italiji ta žanr (komedijo namreč) in je pravi profesionalni smeh, Paola Quattrini je vsestranska igralka, ki ji niso tuje vloge niti v zahtevnejših tekstih, niti v lahkotnejših, Giorgio Ariani pa je nova

Paolo Lombardi, Gino Bramieri in Paola Quattrini (z leve) te dni na deskah tržaškega gledališča Rossetti

»zvezda« popularnih popoldanskih televizijskih oddaj in razbremenjujočih (lahko rečemo komercialnih) filmov. Vsi trije sestavljajo glavno os pred-

stave, ki jo je režiral spet pojem italijanske lahke komedije Pietro Garinei in ki pripoveduje o uspešnem poslovanju. Ta je v hišnem priporu, seveda

v vili, kjer ničesar ne manjka in pričakuje napovedano smrt. Res ga zadene lažji infarkt, smrti opolnoči pa kljub vsemu ni...

Ta prozorna in enostavna fabula je prepletena z mnogimi anekdotičnimi trenutki, humornimi situacijami in sklicevanjem na znane italijanske družbenopolitične zadeve ter imena. Zato je uprizoritev kljub svoji navčnosti sočna, živa tudi v melanholičnih utrinkih, ki jih Gino Bramieri polnokrvno obvladuje, tako da smo sami morali odsloviti nekakšno nezaupanje do tega komika, nezaupanje, ki nas je spremljalo v dvorano. V resnici Bramieri sam napolni oder, v ničemer ne pretirava, natančen je in dopušča igrato soigralcem. Enakovreden partner mu je Paola Quattrini, šarmantna in lepa, močno izrazna tako v karikaturi kot v obupu, medtem ko je debeli Giorgio Ariani učinkovito dopolnjeval komični učinek inscenacije (igrali so še Paolo Lombardi, Cinzia Berni, Tommaso Pernice, Alessandro Cavalieri in Riccardo Polizzi Carbonelli). Skratka, šlo je za predstavo, ki vse napore vlaga v komiko, in ta je na res zavirljivem nivoju igralskega obrtništva.

MARIJ ČUK

Slovenci v dveh domovinah

Arhiv SR Slovenije je pripravil zanimivo razstavo, ki opozarja na slovenske prispevke tujini, to se pravi na delež tistih, ki so se rodili v Sloveniji, a so s svojo ustvarjalnostjo obogatili tuja kulturna okolja. Na razstavi je kar 92 imen tistih, ki so se rodili od 1430 do 1918.

Vseh imen je preveč, da bi jih vsa omenili, zato samo najzanimivejša. Prvo letnico rojstva je zaznamoval Tomaž Prelokar Celjan, potem pa so tu prisotni Jakob Šašel iz Borovlj (prisoten je z rokopisom in akvareli o plovbi po Nilu pred 138 leti), misijonarji, ki so v Aziji, Afriki in Ameriki delovali kot jezikoslovci, učitelji, etnologi, gospodarstveniki in geografi, najzanimivejši med njimi pa je gotovo Friderik Baraga. In še: astrolog Pegius, skladatelj Janez Krstnik Dolar, botanik Ziga Valentin, čebelar Anton Janša, matematik Jurij Vega, slavista Jernej Kopitar in Fran Miklošič, fizik Jožef Stefan, slikarja Janez in Jurij Šubic, Anton Azbe, itd.

Ob prebiranju dokumentov na razstavi je takoj jasno, da so naši veliki možje črpali vplive v tujini, jih prenašali v domače okolje in narobe.

Jutri začetek slavlja ob visokem jubileju

Dnevniški zapisi so izšli pri mariborski Založbi Obzorja Svoboda in narod Marjana Rožanca

V SPOMIN

TABORA V DOLINI

DNE 27 OKTOBRA

1878

POSTAVILI
DOLINSKI RODOLJUBI
IN DRUŠTVO „EDINOST“

V Dolini se bodo jutri pričela dvodnevna slavlja ob 110-letnici znamenitega tabora in ustanovitve kulturnega društva Valentin Vodnik. Dogodek je dovolj pomemben, da preraste vaše okvire in odmeva v širšem zamejskem in slovenskem prostoru, saj je bil tudi dolinski tabor 27. oktobra 1878 prava posebnost takratnega taborskega gibanja. Ker v Dolini ni primerne dvorane, bodo slovesnosti potekale v občinskem gledališču France Prešeren v Boljuncu.

Tako bodo jutri ob 18. uri odprli razstavo fotografij Maria Magajne, pri čemer bo sodeloval otroški pevski zbor (dirigent Suzana Žerjal) dolinskega društva. Ob 20.30 pa bo celovečerni koncert MPZ Valentin Vodnik pod vodstvom dirigenta Bogdana Kralja.

Slovesnost se bo nadaljevala v soboto. Slavnostni govornik bo znani slovenski pesnik (med drugim tudi podpredsednik SZDL Slovenije) Ciril Zlobec. Njegovemu nagovoru bo sledila premierna uprizoritev dela Marija Čuka Vse tako mimo beži, ki jo je režiral Marko Sosič.

Na sliki (foto Magajna): napis na obelisku sredi Doline.

V zbirki Znamenja z zaporedno številko 96, ki jo izdaja Založba Obzorja Maribor, je izšlo delo znanega pisatelja Marjana Rožanca, pravzaprav splet 33 dnevniških zapisov pod naslovom »Svoboda in narod«, uokvirjenih med datumoma 6. september 1984 oziroma 19. marec 1986. Kot pove že naslov, avtorja ponovno in že spet zanimajo vprašanja družbe, resničnosti sveta, posameznika v tem svetu, politični prostor, ki pogojuje plodne razvojne smernice ali pa se hočeš nočes zoperstavlja resničnemu napredku in ne nazadnje globljemu smislu. Seveda je Marjan Rožanc v prvi vrsti in predvsem umetnik, pisatelj, mislec, in čeprav ostro in brez pomisleka posega v družbeni prostor, mu je položaja v družbeni sferi kaj malo mar, bolj nič mar, narobe, osvojil si je tisto redko, vendar pa razkošno in občudovanja vredno svobodo, v imenu katere z nasmeškom spremlja vsa zoperstavljanja in reakcije na svoje ideje — teh zoperstavljanj pa sploh ni (bilo) malo in še v pričujoči knjigi nazorno in kar vzhičeno našteva, kaj se mu je vse zgodilo, ko je pred nekaj leti s svojim nastopom v Cankarjevem domu razvil misel o lepi smrti slovenskega naroda.

Poenostavljeno bi Rožančevo vizijo pravega sveta in smiselnega življenja pravzaprav lahko strnili v obe navidezni nasprotji sočasno: ni se mogoče pogovarjati o narodu, če se ne pogovarjamo o posamezniku, zakaj vse spremembe in zunanje preobrazbe, ki se ne dotaknejo človeka kot individua, so delne preobrazbe, nemara pa z etičnega aspekta sploh ničeve. Dejstvo je, da smo ljudje vse preveč zavezani konkretnosti in dobesednosti in silno malo duhovnosti, zatorej Rožanc, ki se deklarira za vernika v posebnem smislu, ugotavlja, da je zunanji svet v bistvu brez Boga, se pravi brez absolutne vrednosti, čeprav sicer mislimo nasprotno, zelo malo je prave, vseobče ljubezni, praviloma smo vsi farizeji in pismarji, navezani na posvetnost, ki jo

Marjan Rožanc

naravnost obožujemo. Vse je pravzaprav telesno in zelo malo je duhovnega. V oboževanju zunanjih, povsem otipljivih dosežkov oblik sožitja, ko smo torej povsem pragmatični, kar smešno zemeljski, tudi zamenjujemo vsebinsko pojmovanje naroda s formalnim, zato se nam zdi, da je narod politična in državna tvorba, ne pa v bistvu nadzgodovinski pojav, ki se hrani z jedrom polnih in osvobojenih posameznikov. Dokler pa posameznik ni svoboden, npravnost zahteva in želi zunanji smisel, zunanji univerzalizem takšne ali drugačne vrste, pa naj se slednji pooseblja v Cerkvi ali partiji — je avtor povsem direkten. Če je pred nekaj leti Marjan Rožanc še videl ustrezno pot od katolicizma v smeri proti protestantizmu, saj je »prvi skupnost brez svobode in drugi svoboda brez skupnosti«, pa je v pričujoči knjižici razvil misel še naprej. Torej, neosvobodjeni posameznik si želi splošnega, preverjenega varstva, zato gradi miselne in družbene sisteme, jih obožuje, istočasno se v njih duši, vse to pa samo zato, ker si ni bil sposoben odgovoriti sam

na temeljna vprašanja življenja in smrti, ker je pač slaboten, šibak in kaj pripraven za čredno obliko življenja. Zanimiv je avtorjev citat o tem, kaj je po njegovem mnenju krščanstvo osvobodjenega posameznika: »Krščanstvo je do najglobljih resnic prignana človekova eksistenca, ki se izraža v nerazrešljivem protislovju zemeljskega in nebeskega, človeškega in božjega — in kot tako je do absurda prignana človekova eksistenca.« In kaj sicer delamo ljudje? Nismo sposobni prenesti resnice svojega življenja, omenjenega protislovja, ne upamo se soočiti z osnovnimi vprašanji, ki šele zaokrožajo življenje v vsej celovitosti, izogibamo se osebni razrešitvi vprašanja smrti itd., kar nas posledično vodi v okrilje tistih struktur, netveganosti, pozabe, ki pač odgovarjajo na naša nerazrešena vprašanja.

Resnični napredek se kaže v resničnem notranjem, človekovem razvoju, ki sprejme svojo usodo: v tem pomanjkljivem svetu bo pravi posameznik sprejel oboje, nepopolnost in grozo sveta ter zametek duhovne absolutnosti v sebi samem. Če je tega zmožen, bo vse tisto, kar manjka, nadomestil s svojo lastno »vezljivostjo«, ljubeznijo, ustvarjalnostjo, če se prestraši resnice, bo proglasil za »Sveto svet«, se izmaknil celovitosti, ter postal v slabem smislu politično bitje, torej prvenstveno ne več etično usmerjen. Samo takšen »personalistični« posameznik je lahko temelj pravega pojmovanja naroda, in na koncu koncev vsi trenutni modeli, bodisi religiozni bodisi družbeni, ne zagotavljajo bistvenega koraka naprej, ne zagotavljajo uresničevanja etičnih načel, pač pa prilagajajo rešitev usodnih vprašanj v neznano prihodnost: človek je skrivnost, osrečujoč in srečen je, če je uresničen kot individuum, v nasprotnem primeru je prikrito ali neprikrito nasilen, ali pa prikrito oziroma neprikrito podložen, kar je eno in isto.

JANEZ POVŠE

Nova polemika ob novem romanu Alberta Moravie

Pred dnevi se je na knjižnih policah italijanskih knjigarn pojavila nova knjiga nestorja italijanskih književnikov Alberta Moravie in takoj ob izidu dvignila oblak prahu v sredstvih javnega obveščanja. Resnici na ljubo je doslej še skoraj vsaka knjiga sedaj že 81-letnega pisatelja izzvala polemiko v italijanskih literarnih krogih; največkrat zaradi kočljivih tem — predvsem o spolnosti — ki jih je avtor načeljal v njih. Tokrat je bilo drugače. Polemika ni izbruhnila zaradi same vsebine knjige, pač pa zaradi načina, kako je knjiga prišla na italijanski trg.

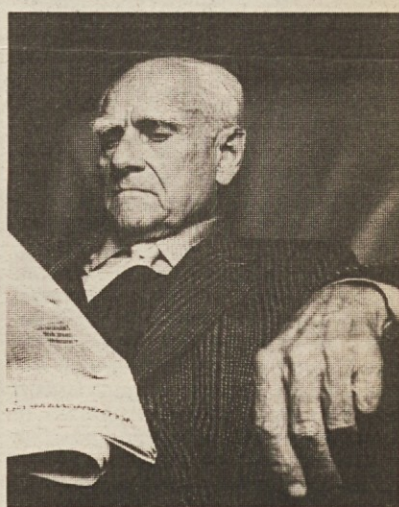
Najnovejši roman Alberta Moravie Potovanje v Rim (Il viaggio a Roma) je izšel pri založniku Bompiani. Po prvotnih založniških načrtih bi moral iziti ob začetku jesenske sezone, predstavili pa naj bi ga na frankfurtskem knjižnem sejmu. Bompiani pa je imel v svojem založniškem ognju že razbeljeno drugo izjemno literarno železo: težko pričakovani roman Umberta Eca Foucaultovo nihalo (Il pendolo di Foucault). Da ne bi knjigi dveh tako eminentnih predstavnikov sodobne italijanske književnosti prišli istočasno na dan in s tem neizogibno ena drugi »odjemali« potencialne bralce, se je založnik podredil zakonu tržišča. Z vsem pompom je italijanskemu bralstvu oktobra serviral Ecov roman, obenem pa za poldrugi mesec »zamrznil« Mo-

ravio. Sredi novembra, potem ko se je prvi naval na Eca že ublažil, je Potovanje v Rim končno začelo svojo literarno pot.

S stolpcev bolonjskega Il Resto del Carlino je Claudio Marabini ostro obsodil tak način »trgovanja«. Po njegovem je bil Moravia v tem primeru »žrtev tržišča«, kar naj bi bilo za avtorja, ki spada — v dobrem ali slabem — med najbolj pomembne sodobne italijanske književnike, nedopustno.

Moravia se ni odzval na polemiko: skorajda neprizadeto je izjavil, da komaj preda založniku rokopis, občuti posebno obliko samote, kot da bi izgubil prijatelja...

Avtor Neprizadetih (Gli indifferenti) obravnava v svojem zadnjem romanu Potovanje v Rim tematiko družine in incesta, sprašuje se o težavah življenja, o labilnosti vrednot in njihovem odmiranju v modernem svetu. »Mislim, da vrednote funkcionirajo, kadar so nove in občutene. Ko zastarijo, ko jih ne občutimo več kot vrednote, enostavno ne veljajo več,« je izjavil pred kratkim. Morda je prav v tej izjavi mogoče zapopasti dilemo sodobne literature, ki je udarila na dan tudi ob izidu Foucaultovega nihala in Potovanja v Rim. Tržišče postaja vse bolj vrednota za sodobno italijansko literaturo; njeni gospodarski zakoni postajajo postopoma merilo, ki se jim mora književnost podrejati.

Alberto Moravia

V sinočnih prvih tekmah osmine finala nogometnega pokala UEFA

Le Roma pokvarila popolno italijansko slavlje

POKAL UEFA			
Osmine finala	1. tekma	2. tekma	Kvalific.
Dinamo Dresden (NDR) — Roma (It.)	2:0	7.12.	—
Bordeaux (Fr.) - Napoli (It.)	0:1	7.12.	—
Liege (Bel.) - Juventus (It.)	0:1	7.12.	—
Real Sociedad (Sp.) - Köln (ZRN)	1:0	7.12.	—
Midlothian (Škot.) - Velež (Jug.)	3:0	7.12.	—
Victoria Bukarešta (Rom.) - Turun (Fin.)	1:0	7.12.	—
Groningen (Niz.) - Stuttgart (ZRN)	1:3	6.12.	—
Bayern (ZRN) - Inter (It.)	0:2	7.12.	—

Bayern - Inter 0:2 (0:0)
STRELCA: Serena v 59. min. in Berti v 71. min.

INTER: Zenga, Bergomi, Baresi, Brehme, Ferri, Verdelli, Bianchi, Berti, Matteoli, Mattheaus in Serena.

SODNIK: Ponnet (Bel.); KOTI: 5:2 za Bayern

MÜNCHEN — Z dvema bliskovitima protinapadoma je Inter v drugem polčasu pripravil v Münchnu prvovrstno presenečenje in zadel legendarnemu Bayernu prvi poraz v letošnji sezoni. Milančani so igrali v tipičnem italijanskem slogu, z enim samim napadalcem (prvič letos) in okrepljeno zvezno vrsto, Bayern pa je silovito napadal, a počasi, ko pa mu je le uspelo prodreti do Zengovih vrat mu je tudi sreča obrnila hrbet: enkrat je zadel drog, dvakrat pa so Milančani žogo odbili na gol-črti. Po drugi strani so Zahodni Nemci v obrambi zagrešili hudo napako, ko so hoteli izsiliti »off-side« na polovici igrišča in s tem so omogočili Sereni, da se je predstavil sam pred Aumannom, ki ga je premagal z učinkovitim strelom. Tudi ob priliki Bertijevega zadetka gostitelji niso bili povsem »nedolžni«, saj je Milančan skoraj brez odpora pretekla z žogo kakih 70 metrov in prav tako sam pred vratarjem ni zgrešil strela.

Po srečanju je Trapattino predvsem opozarjal na to, da zna Bayern v gosteh spreobrniti rezultat, a njegov nemški kolega Heynkes ni bil tega mnenja. O svojih igralcih je dejal, da jih sinoči ni bilo prepoznavni.

Bordeaux - Napoli 0:1 (0:1)
STRELEC: Carnevale v 5. min.

NAPOLI: Giuliani, Ferrara, Francini, Fusi, Corradini, Renica, Crippa, De Napoli, Careca (Carannante od 74. min.), Maradona, Carnevale.

SODNIK: Trischler (ZRN); KOTI: 9:5 za Bordeaux.

BORDEAUX — Maradona in Careca nista blestela, a Napoli je brez težav zmagal na gostovanju v Franciji. Zadnji pokalni uspeh v tujini so Neapeljčani dosegli pred 14 leti v Oportu.

Treba je reči, da so gostitelji z medlo igro olajšali delo Italijanov. Carnevale je z lepim diagonalnim strelom že v 5. minuti premagal vratarja Dropsyja, v prvem polčasu pa Bordeaux sploh ni bil nevaren. Tigana in tovariši so v drugem delu tekme nekoliko več napadali, toda nevarnih akcij niso pripravili. Po istočasni izključitvi De Napolija in Rocheja v 57. minuti zaradi grobe igre se je Napoli pomaknil še bolj v obrambo in vtis je bil, da štedi z močmi za nedeljsko prvenstveno tekmo z Milanom, saj se je izkazalo, da Bordeaux, za katerega je igral tudi Jugoslovan Zoran Vujović, ne more resno ogroziti Bianchijevega moštva.

Liege - Juventus 0:1 (0:1)
STRELEC: Altobelli v 17. min.

JUVENTUS: Tacconi, Favero, De Agostini, Cabrini, Brio, Tricella, Galia, Barros, Altobelli, Mauro (Magrin od 56. min.), Laudrup.

Odlični Serena med preskokom domačega vratarja na sinočnjem srečanju Bayern - Inter (Telefoto AP)

SODNIK: Valentine (Škotska); KOTI: 5:5.

LIEGE — Ne le zaradi zmage, temveč tudi glede na to, kar so sinoči pokazali Belgijci, Juventus v povratnem srečanju prav gotovo ne bo imel težkega dela. Gostitelji so precej napadali, vendar niso bili nevarni. Po katastrofi v prvenstveni tekmi z Napolijem je trener Zoff učvrstil obrambo z veteranom Cabrinijem, vendar v konici napada Liegea nista delovala Careca ali Carnevale, zato so bile skrbi odveč.

Altobelli je svoj 38. pokalni zadetek dosegel že na začetku, ko je prestregel strel Laudrupa, zmago ekipe in svoj osebni zelo dober nastop pa je v 74. minuti oplemenitil še tako, da je zadel drog. Liege, za katerega so nastopali tudi Jugoslovani Stojić (vratar),

Malbaša in Varga, je le dvakrat resneje streljal proti Tacconiju, a obakrat za las mimo vrat.

Dinamo Dresden - Roma 2:0 (1:0)
STRELCA: Gutschow (enajstmetrovka) v 14. min. in Mingje v 82. min.

ROMA: Tancredi, Gerolin, Nela, Collovati, Oddi, Policano, Conti (Andrade od 60. min.), Desideri, Völler, Giannini, Rizzitelli.

SODNIK: Biguet (Fr.); KOTI: 5:4 za Romo.

DRESDEN — Zadetek, ki so ga gostitelji dosegli osem minut pred koncem tekme, je postavil pod vprašaj uvrstitev Rome v četrtfinale. Pri Italijanih sicer ne obupujejo, ker računajo, da bodo v povratni tekmi v normalnih

vremenskih razmerah uveljavili svojo tehnično znanje (sinoči je bilo igrišče zasneženo in igralcem se je zelo drselo), toda trener Liedholm pripisuje svojim varovancem ne več kot 40 odstotkov možnosti. V vzhodnonemškem taboru pa so navdušeni in prepričani, da jim kvalifikacija zdaj ne more uiti.

Resnici na ljubo je zmaga Dinama povsem zaslužena. Bil je v terenski premoči in je imel več priložnosti za zadetek. Sodnik je v korist Nemcev povsem upravičeno dosodil enajstmetrovko (prekršek Oddija je bil verjetno odveč), ene, prav tako očitne, pa jim ni priznal.

Za Romo velja kot opravičilo odsotnost Manfredonie, ki bo sicer odsoten tudi v povratni tekmi. Prav tako ne bo igral Oddi zaradi drugega opomina.

Midlothian - Velež 3:0 (1:0)
STRELCA: Bannon v 16. min., Gallo-way v 54. min., Calohoun v 90. min.

VELEŽ: Petranović, Hadžiabdić (od 60. min. Jurić), Šišić, Rahinić, Gosto, Djurasović, Kajtaž, Barbarić, Gudelj, Repak, Tuče (od 82. min. Kodro).

SODNIK: Fredriksson (Švedska). GLEDALCEV: 26.000.

EDINBURGH — Mostarski Velež je sinoči utrpel visok poraz, in to povsem zaslužno, čeprav sodnik Fredriksson, ki očitno ni naklonjen Jugoslovanom, je še »olajšal« delo domačinom s čudnimi odločitvami.

Skoti so se že od vsega začetka vrgli v napad, kot je sicer njihova naveda, ko igrajo pred domačim občinstvom. Stalno so imeli pobudo v svojih rokah in so povedli že v 16. minuti igre. Domačini so nadaljevali z napadalno igro skozi ves prvi polčas in vratar Petranović je moral večkrat drzno poseči.

Slika v drugem polčasu se ni bistveno spremenila. Skotje so dosegli svoj drugi gol že na začetku polčasa. Nogometaši Veleža pa so ogrozili domačega vratarja le s strelom daleč. V 81. min. je sodnik zaradi grobe igre izključil Šimića, domačini pa so tretji zadetek dosegli prav ob izteku srečanja, tako da bo naloga mostarskih nogometašev v povratnem srečanju izredno težka.

V 9. kolu italijanske košarkarske A-2 lige

Prvi poraz San Benedetto doma

SAN BENEDETTO - IRGE DESIO 88:91 (47:54)

SAN BENEDETTO: Gneccchi 8, Borsi 1, Ardessi 11, Aleksinas 27, Vitez 14, Esposito 2, Bullara 4, Hordges 22, Zaban, Salvadori.

IRGE DESIO: Coldebella 17, Capone 8, Mc Nealy 25, Bechini 1, Motta 9, Mentasti 13, Poquette 18, Spagnoli, Giordano, Codevilla.

SODNIKA: Vitolo (Pisa) in Pascucci (Gualdo Tadino). GLEDALCEV: 2.000. PON: Bullara. METI ZA 3 TOČKE: Ardessi (3), Poquette (2), Capone, Motta in Mentasti.

Goriški San Benedetto je proti vodilnemu Irgeju iz Desia okusil prvi prvenstveni poraz pred domačim občinstvom. Srečanje, ki je bilo še posebno v drugem polčasu dokaj izenačeno, so zapravili sami Bosinijevi varovanci, saj so opravili vrsto nerodnosti, izgubili več žog, imeli zelo nizek odstotek pri prostih metih in za nameček naleteli na slab dan sodnikov, ki sta v odločilnih trenutkih tekme vedno piskala v škodo domačih.

V prvem polčasu je San Benedetto igral zelo slabo, medtem ko so Guerrierijevi varovanci, predvsem po zaslugi odličnega Coldabelle, polnili koš kot za stavo. Vrsta menjav, ki jih je opravil Bosini, je služila le toliko, da so Goričani ob polčasu delno znižali razliko v koših.

Povsem drugačen začetek drugega polčasa pa je San Benedetto popeljal celo v vodstvo (55:54). Na žalost odločna igra Goričanov je trajala premalo, tako da je Irge z 2, 3 koši prednosti prišel do zaključnih sekund, ko je Ardessi najprej zgrešil met za 3 točke, za njim pa je Gneccchi zapravil žogo, s katero bi San Benedetto lahko prešel celo v vodstvo. (pr)

OSTALI IZIDI 9. KOLA: Annabella - Sharp 113:100 (60:47); Jollycolombani - Pescara 97:80 (49:36); Filodoro - Kleenex 79:82 (44:33); Sangiorgese - Fantoni 100:86 (41:31); Braga - Standa 84:90 (41:45); Roberts - Marr 101:92 (56:39); Glaxo - Teorema 117:112 (49:54).

LESTVICA: Irge in Standa 14, Braga 12, Filodoro, Marr, San Benedetto, Kleenex in Neutro 10, Fantoni, Glaxo, Jolly in Annabella 8, Sharp in Sangiorgese 6, Teorema 4.

A-1 liga

IZIDI 9. KOLA: Scavolini - Ipifim 101:94 (45:52); Benetton - Alno 82:78 (50:43); Philips - Arimo 91:82 (41:40); Wiwa - Allibert 84:85 (38:39); Snaidero - Divarese 70:68 (32:45); Phonola - Paini 76:61 (32:27); Knorr - Hitachi 95:86 (52:39); Enichem - Riunite 112:90 (61:43).

LESTVICA: Philips 14, Benetton, Scavolini, Enichem in Knorr 12, Snaidero, Paini in Allibert 10, Wiwa, Hitachi in Ipifim 8, Divarese, Arimo, Riunite in Phonola 6, Alno 4.

Šahovska olimpiada: Jugoslovani tretji

SOLUN — V desetem kolu šahovske olimpiade so včeraj Jugoslovani zanesljivo premagali Švedsko s 3:1 in so sedaj tretji na lestvici. Jugoslovanke pa so igrale s Poljsko 1,5:1,5.

MOŠKI. OSTALI IZIDI 10. KOLA: Madžarska - SZ 2,2; Anglija - NDR 2,1 (1); ZDA - Filipini 2,1 (1); Indija - Italija 2,5:1,5 itd. **LESTVICA:** SZ 29; Anglija 25,5 (1); Jugoslavija 25,5; ZDA 25 (1); Madžarska in Kitajska 25; Bolgarija, Nizozemska in Danska 24,5 itd. **ŽENSKE. LESTVICA:** SZ 25; Madžarska 23 (1); Jugoslavija 20,5; Kitajska 19,5 itd.

Rally Anglije

HARROGATE — Finska pilota Juha Kankkunen in Joha Piironen na toyoti vodita na avtomobilskem rallyju Anglije, ki velja za svetovno prvenstvo. Druga sta Finec Mikkola in Zahodni Nemec Geistdorfer na mazdi, tretja pa sta Finca Alen in Kivimaki na lancii.

Nogomet: zaostali tekmi 1. jugoslovanske lige

Spodrsrljaj vodilnega

BEOGRAD — Včeraj so igrali zaostali tekmi 7. kola prve jugoslovanske nogometne lige.

V Titogradu sta domači Budućnost in beograjski Partizan igrala neodločeno 0:0, pri izvajanju enajstmetrovk pa so bili boljši Titogradčani s 4:2.

V Skopju pa je domači Vardar premagal novosadsko Vojvodino z 2:1. Novosadčani pa so, kljub porazu, ohranili prvo mesto na lestvici.

Začasna lestvica pa je taka: Vojvodina 17, Dinamo, Hajduk in Rad 15; Radnički in Vardar 13; Partizan, Velež in Osijek 12; C. zvezda 11; Slovoja in Budućnost 10; Sarajevo in Spartak 9; Rijeka in Napredak 8; Željezničar 4; Čelik 0.

Disciplinski ukrepi: kar devet izključenih

MILAN — Disciplinska komisija italijanske nogometne zveze je v A ligi izključila kar devet igralcev, vse za po eno kolo. Prepoved igranja za eno kolo pa so dobili: Lorenzo (Bologna), Agostini in Cuttone (Cesena), Ancelotti (Milan), Desideri (Roma), Fontolan (Ascoli), Gregucci (Lazio), Morello (Inter) in Todesco (Como).

V B ligi pa je disciplinska komisija izključila Tarantina (Licata) kar za tri kola, za eno kolo pa Chiodinija (Brescia), Fiorina (Parma), Murellija (Avellino) in Piccija (Taranto).

Maroko - Dnjepr 0:0

TANGER (MAROKO) — V včerajšnji prijateljski nogometni tekmi sta reprezentanca Maroka in sovjetski prvotigaš Dnjepr igrala neodločeno brez zadetka.

Danes na Rojchah: Pro Gorizia - Vodice

Mladinska postava Pro Gorizie (under 18), ki nastopa v deželnem prvenstvu, bo danes popoldan ob 14.30 na Rojchah odigrala prijateljsko srečanje s postavo Vodic iz Sempasa. Ekipa z onkraj meje je na vodilnih mestih Nogometne primorske lige.

Boks: V. Nardiello bo debital decembra

MILAN — Italijanski boksar supervelter kategorije Vincenzo Nardiello bo kot profesionalac debital 14. decembra v Milanu. Kot je znano, so Nardiella na OI v Seulu sramotno prikrájšali za kolajno.

Jugoslovanska reprezentanca v alpskem smučanju začelja novo sezono svetovnega pokala, sezono, ki bo imela svoj vrhunec na svetovnem prvenstvu v Vailu v zvezni ameriški državi Colorado, brez Bojana Križaja, dolgoletnega reprezentanta, svetovnega vicešampiona v slalomu, zmagovalca osmih slalomov za svetovni pokal, zmagovalca v slalomski razvrstitvi tega tekmovanja. Dolgoletni kapetan jugoslovanske moške reprezentance je postavil tekmovalne smučarje v kot, ekipa pa je ostala brez svoje poglavitne gonilne moči. Tako bo moška reprezentanca začela boj za točke svetovnega pokala oslabiljena, poglavitno vprašanje pa je ta čas, kdo bo prevzel vlogo človeka, ki je s svojimi uspehi, nenehnim zgledom potiskal naprej modro vrsto, pravzaprav vprašanje, ali je v osmerici, ki jo sestavljajo Grega Benedik, Rok Petrovič, Tomaž Čizman, Klemen Bergant, Robert Žan, Sašo Robič, Urban Planinšek in Gregor Grilc, sploh kdo že sposoben za to zahtevno vlogo.

Vse je že kazalo, da bo Križaj dobil izvrstnega naslednika v Roku Petroviču, ki ima za seboj že pet zmag v svetovnem pokalu, mali kristalni globus za zmago v skupni slalomski uvrstitvi, vendar je ta ljubljanski tekmovalnik nenadoma popustil prav tedaj, ko se je v eni sami sezoni strmo povzpela med zvezde. Danes je Petrovič tekmovalnik, ki je izgubil svoje sijajne štartne položaje, v slalomu in veleslalomu so ga potisnili iz prve jakostne skupine, še vedno pa mnogi strokovnjaki in njem vidijo slalomista, ki lahko spet zablisti. Morda? Vendar pa tega tekmovalni testi v pripravljalnem obdobju ne napovedujejo. Ta tekmovalnik, ki je slovel v svetu po svoji silni koncentraciji, se sedaj ne zna več osredotočiti na tekmo. Toda tekmovalnih izkušenj ima dovolj, zato bi vendarle veljalo pritegniti tistim, ki mu še vedno pripisujejo mesto med svetovnimi vele mojstri.

Pred začetkom svetovnega smučarskega pokala (1)

Prednost bodo imele ženske

Tudi Grega Benedik je izgubil mesto v prvi slalomski jakostni skupini, utegne pa jo spet pridobiti. Sezono bus za zmago v skupni slalomski uvrstitvi, vendar je ta ljubljanski tekmovalnik nenadoma popustil prav tedaj, ko se je v eni sami sezoni strmo povzpela med zvezde. Danes je Petrovič tekmovalnik, ki je izgubil svoje sijajne štartne položaje, v slalomu in veleslalomu so ga potisnili iz prve jakostne skupine, še vedno pa mnogi strokovnjaki in njem vidijo slalomista, ki lahko spet zablisti. Morda? Vendar pa tega tekmovalni testi v pripravljalnem obdobju ne napovedujejo. Ta tekmovalnik, ki je slovel v svetu po svoji silni koncentraciji, se sedaj ne zna več osredotočiti na tekmo. Toda tekmovalnih izkušenj ima dovolj, zato bi vendarle veljalo pritegniti tistim, ki mu še vedno pripisujejo mesto med svetovnimi vele mojstri.

Tudi Grega Benedik je izgubil mesto v prvi slalomski jakostni skupini, utegne pa jo spet pridobiti. Sezono

Posebej za Primorski dnevnik JOŽE DEKLEVA

začenja z enim samim ciljem: čim prej spet med petnajsterico najboljših. Pripravljalno obdobje pa je pokazalo, da je prekaljeni jeseniški reprezentant tega tudi sposoben.

Še največ pa je med pripravami pokazal Robert Žan, ki je prav tako nadaljeval slovit alpske tradicije jeseniških tekmovalcev. Med vadbo se je pogosto odlikoval z najboljšimi časi tako v slalomu kot veleslalomu, na jesenskem sprinterskem slalomu v Söldnu pa se je uvrstil na tretjo mesto med same slalomске mojstre. A kaj, ko se bo moral Žan na prvih tekmah še potegovati za ugodnejšo štartno pozicijo, saj bo začel sezono kot 39. na slalomski jakostni lestvici FIS, ki določa štartna mesta. Podobno pa velja sploh za celotno moško vrsto, ki je

dočakala novo sezono brez enega samega tekmovalca v prvi jakostni skupini.

Blizu eliti v veleslalomu je Tomaž Čizman, ki je sedaj 17. na lestvici FIS, se pravi, da je na pragu prve skupine. Čizman je močno napredoval v veleslalomu in superveleslalomu, izvrstno pa je pripravljen tudi telesno. Sploh pa velja ta ugotovitev za celotno moško ekipo, saj je večina od spomladaj služila vojaški rok, tako da so bili reprezentantje vedno zbrani skupaj, najprej v Mariboru, nato pa v Ljubljani, kjer so imeli kar najboljše možnosti za kondicijsko vadbo. Vsak popoldne jih je bilo videti v športnem parku Slovana, zvečer pa so se vračali v kasarno.

Precej drugačna je podoba v ženski ekipi, v kateri bo šla Mateja Svet na prve štarte z najboljših položajev, saj zavzema na lestvicah FIS v slalomu

in veleslalomu drugo, v superveleslalomu pa peto mesto. Vrh tega pa ima ženska reprezentanca v slalomu še eno prvotnategornico - Veroniko Šarec na 13. mestu.

Mateja Svet bo tudi v novi sezoni ena poglavitnih favoritinj na tekmah v tehničnih disciplinah. Mnogi jo celo že omenjajo tudi kot kandidatnjo za osvojitev velikega kristalnega globusa, se pravi za skupno zmago v svetovnem pokalu. Toda 20-letna Ljubljanka ob tem samo zmaguje z glavom, njen komentar pa je kratak: »Brez tekm v smuku ni mogoče osvojiti svetovnega pokala.«

Nedvomno pa bo ženski del naše alpske reprezentance prihodnje mesece v ospredju, pa čeprav je že tako oslabiljena ženska vrsta, iz katere, je po težki poškodbi spomladaj izpadla Katra Zajc, nekaj dni pred začetkom svetovnega pokala izgubila še eno tekmovalko - Mojco Dežman, ki so ji morali prav tako operirati krizično kolensko vez, tako da je sezona znanjo že sedaj izgubljena.

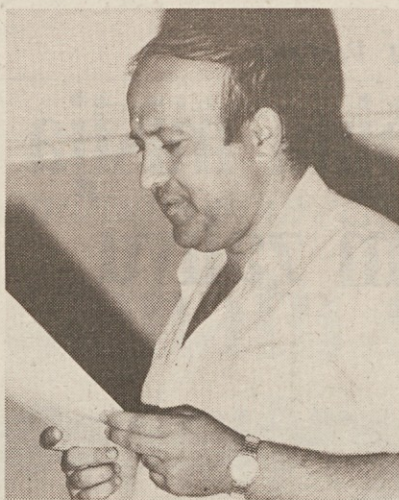
Moško ekipo vsaj poškodbe tako hudo ne pestijo kot žensko.

Na skupščini pokrajinske kolesarske zveze v Trstu Med nagrajenimi tudi KK Adria

Pokrajinska kolesarska zveza iz Trsta je te dni podala obračun zadnjega štiriletnega obdobja in izvolila nov odbor, ki bo zvezo vodil v prihodnjih štirih letih.

Za predsednika je bil potrjen Gior-dano Cotur, člani odbora pa so še Salvatore Degrassi, Renato Stock, Giovanni Finocchiaro, Giuseppe Perini, Roberto Rella in Radivoj Pečar. Skupščine so se udeležili predstavniki šestih, od skupno desetih včlanjenih društev, med katerimi sta tudi KK Adria in SK Lonjer.

Pozdravne besede je prinesel občinski odbornik za šport De Gioia, ki je podčrtal, da se išče v Trstu nov pristop do kolesarjenja, ki ni le šport, temveč je tudi odnos do mesta, pri čemer je treba upoštevati tudi izkušnje velikih mest. Res je, da se v Trstu srečujemo z nevšečnostmi zaradi oblike teritorija, kar otežuje izgradnjo primernih struktur. Odbornik se je obvezal, da bo tudi za kolesarski šport v svoji mandatni dobi skrbel tako kot za ostale športne discipline. Upa, da bo mogoče v bližnji bodočnosti zgraditi kolesarsko stezo, ki naj bi, kot je nato poudaril v svojem posegu tudi predsednik deželne kolesarske zveze Polez, bila nekje predpogoj za oživitve te športne discipline tudi med najmlajšimi.

Radivoj Pečar je bil izvoljen v nov odbor pokrajinske kolesarske zveze

Polez se je med drugim zavzel za drugačno športno politiko v Trstu, kjer je treba prodreti predvsem v šole in skrbeti za naraščaj. Tu bi se bilo treba zavzeti za določeno politiko ne le v mestu samem, pač pa tudi v ostalih okoliških občinah.

Praktično so bile tako nakazane smernice, po katerih bi se moral akti-

virati novoizvoljeni odbor, saj ni položaj v Trstu med najbolj rožnatimi, kot je izhajalo tudi iz predsedniškega poročila, saj je prišlo v preteklem letu do določenega osipa, predvsem med mladimi.

Številke niso prav rožnate. V letu 1988 je bilo v kolesarsko zvezo včlanjenih v Trstu v desetih klubih 126 oseb med kolesarji in funkcionarji (1 amater, 7 mladincev, 5 mlajših mladincev, 7 začetnikov, 12 najmlajših, 52 cikloamaterjev, 27 cikloturistov, 1 ženska, 6 vodij dirk, 9 športnih vodij), organiziranih pa je bilo 23 dirk (4 v organizaciji KK Adria, dve pa sta startali iz Trsta).

Sledilo je nato nagrajevanje posameznikov in klubov, med katerimi je bil nagrajen tudi KK Adria iz Lonjerja za svojo organizacijsko dejavnost in sodelovanje na mednarodnem področju.

Sedaj pa čaka novi odbor precejšnje delo, kot je poudaril tudi bivši vodja italijanske državne reprezentance Edi Gregori, ki je obljubil, da bo po svojih močeh in v razpoložljivem času pomagal s svojimi izkušnjami.

Skupščina pa je nato tudi predlagala kot tržaškega predstavnika v novem odboru deželne zveze, ki bo izvoljen 11. decembra, dosedanjega člana Alfreda Veliscka.

ob robu nogometnih igrišč - ob robu nogometnih igrišč

Vesna preživlja res srečno obdobje

Čeprav je bila mrzla, je bila nogometna nedelja še kar uspešna za naše enajsterice s Tržaškega, saj razen Primorca, ki je počival, so vse prišle do točk. Od skupnih 12 so jih zbrale kar 10. Goriškim ekipam pa ni šlo najboljšo, ker so le Sovodnje iztržile eno točko.

Za našo tedensko rubriko smo se tokrat odločili za Vesno v prvi vrsti, ker kriška enajsterica nadaljuje s pozitivno serijo nastopov, ki traja že osem nedelj zaporedoma.

Poleg tega pa so v Križu v nedeljo imeli tudi krajšo slovesnost. Pred tekmo s Pierisom so podelili priznanje nogometašu Niku Sedmaku, ki je letos v tekmi z Rudo slavil 100. prvenstveni nastop v članski ekipi Vesne.

Zato smo se obrnili do predsednika Franca Cattonarja in mu zastavili nekaj vprašanj.

Ste predvidevali dober začetek Vesne v letošnjem prvenstvu?

»Bolj kot predvidevali smo na to upali, kljub temu da smo prvenstvo začeli s porazom in dvema remiji. Postopoma pa sta zagrizenost in volja do uspeha naših nogometašev prišli na dan in s tem rezultati niso izostali. V zadnjih nastopih so naši fantje res dobro igrali in zato ni slučajnost, da smo se prebili do tretjega mesta na začasni lestvici.«

Sedaj ko ste pri vrhu, upate na prestop v višjo ligo?

»V naši skupini je precej močnih in kvalitetnih ekip, ki računajo na 1. AL. To pomeni, da bo boj za napredovanje oster in zelo napet. Sodeč po dosedanjih izidih v krog favoritov bi spadala tudi Vesna in prav to skuša vsako nedeljo prepričati naše nogometaše tudi trener Patagna, ki jim vedno pravi, da niso manjvredni od ostalih. Sedaj smo sicer le v začetnem delu prvenstva, počakati bo treba vsaj do konca prvega dela. Tedaj mislim, da bo stanje nekoliko bolj jasno in verjetno bo že razvidno, kdo so tiste ekipe, ki imajo največ možnosti za prestop.«

Kako ocenjujete nov sistem sestave skupin?

»Kot ocenjujete nov sistem sestave skupin?«

Postava kriške članske vrste. Niko Sedmak (drugi z desne čepa) je prav v nedeljo odigral stoto tekmo v članskem dresu Vesne

»Popolnoma se strinjam s tem, ker večina tržaških ekip je po tem stremela in povpraševala že več let. Zdaj pomeni igrati v 2. ligi kot da bi nastopali v 1. AL. Čeprav so gostovanja daljša in zahtevnejša, je to poplačano s tem, da igramo na lepih in travnatih furlanskih igriščih.«

Mnoge ekipe vam zavidajo, da imate čudovite navijače. So res tako navezani na ekipo?

»Mislim, da so naši navijači res poglavje zase. Tudi letos, ko imamo daljša gostovanja, sledijo ekipi v lepem številu. Mnogokrat v glasnim bodrenjem pomagajo premagati težke trenutke, vendar so tudi precej kritični, ko kaj ne gre. Na splošno pa lahko le pohvalim naše navijače, ki so res edinstveni in mislim, da vsaka ekipa bi si želela imeti tako navdušene navijače kot jih ima Vesna.«

V nedeljo gostujete v Fiumicellu. Kako bo?

»To bo nedvomoma zelo težko gostovanje. Po izpadu iz 1. AL, domačini računajo na takojšen povratek in to so jasno pokazali v dosedanjih nastopih. V devetih tekmah niso še doživeli poraza, vendar kljub temu imajo točko manj od nas. Na žalost pa bomo prav v nedeljo verjetno imeli probleme s postavo. Barilla je še vedno odsoten zaradi vojaških obveznosti, Soavi je izključen, bojim se, da tudi Naldija bo doletela izključitev zaradi četrtega opomina, Rados je v dvomu zaradi poškodbe, ki jo je utrpel prejšnjo nedeljo. Skratka, težka naloga za trenerja Patagno, a sem prepričan, da bo znal premagati tudi te nevšečnosti. Zato upam, da bodo naši fantje znali kljubovati nasprotniku in s tem da bodo nadaljevali s pozitivno serijo. Nedvomno je, da v tem srečanju znajo igrati odločilno vlogo prav navijači in zato upam, da bo precej Križanov okrog igrišča v Fiumicellu.« (B. Rupel)

Dušan Jelinčič ZVEZDNATE NOČI

Utrinki iz Karakoruma

Kronološki potek odprave

17. junij 1986: ekspedicija se za večino začne ta dan, ko njeni člani poletijo iz Zagreba v Islamabad.

od 18. do 24. junija: odprava ureja formalnosti v Islamabadu ter nakupi dodatno hrano in opremo.

24. junij: Jelinčič odpotuje iz Zagreba preko Amsterdama in Karačija v Islamabad.

25. junij: odpravi se pridruži Jelinčič, ki je zamudil teden dni zaradi novinarskega izpita, ki ga je opravil tri dni prej v Rimu.

26. junij: z avtobusom odpotujemo iz Islamabada v Skardu.

28. junij: z džipi in s traktorji dosežemo vas Dassu, kjer se začneja pristopni pohodi.

od 29. junija do 8. julija: s 140 nosači (na koncu jih je le sto) opravimo desetdnevni pristopni marš, postanke pa imamo v sledečih krajih: Dassu - Čakpo - Congo - Askole (dva dni) - most Jola - Payu - Liligo - Urdukas - Gore - baza na višini 4900 m.

10. julij: naši prvi alpinisti dosežejo na Broad Peak višino 6000 m.

11. julij: Jelinčič in Štangelj dosežeta tabor I na višini 5700, Karo in Kozjek pa tabor II na višini 6250 m.

14. julij: Jamnik, Kregar, Štangelj, A. Štremfelj in M. Štremfelj postavijo tabor II na višini 6250 m.

15. julij: Kozjek in Karo postavita tabor III na višini 7000 m.

17. julij: prvi poizkus proti vrhu: Česen, Grošelj, Karo in Kozjek dosežejo višino 7550 m.

od 18. julija do 23. julija: zaradi slabega vremena smo vsi v bazi.

26. julij: Jelinčič in Štangelj greva na tabor II, kjer prespiva. Grošelj in Kozjek poskusita vzpon proti vrhu iz tabora II.

27. julij: Biščak in Grošelj postavita tabor IV na višini 7550 m.

28. julij: Biščak in Grošelj kot prva člana odprave ob 16.30 dosežeta vrh Broad Peak (8047 m).

29. julij: Fabjan, Jamnik, A. Štremfelj in M. Štremfelj ob 12.00 dosežejo vrh. Česen ob 21.30 sam doseže vrh.

30. julij: Kozjek ob 10.00 sam doseže vrh, Lenarčič pa, ki je bil z njim, se obrne malo pod sedlom na višini 7550 m.

30. julij: zdravnik Guzej, Kregar, Jelinčič in Štangelj gremo na sedlo pod taborom I, kjer pričakamo osvajačce vrha in pomagamo Fabjanu pri povratku.

2. avgust: Kregar, Jelinčič in Štangelj se odpravimo na odločilni naskok proti vrhu. Prvo noč prespimo v taboru II.

3. avgust: Jelinčič, Kregar in Štangelj se odpravimo na pot. Jelinčič prespi v taboru IV skupno s Karom in Lenarčičem, ki sta se odpravila na goro tisto noč. Kregar in Štangelj pa prespita v taboru III.

4. avgust: Lenarčič in Karo dosežeta vrh Broad Peak ob 12.30, Jelinčič in Štangelj pa ob 16.00. Kregar se je obrnil na višini 7750 m. Ob povratku naju s Štangljem zajame megla, tako da bi vakirava v ledni razpoki med taboroma III in IV na višini okoli 7200 m. Ponoči naju zasuje plaz.

4. avgust: Biščak, Grošelj, Kozjek in A. Štremfelj, potem ko so po enodnevni hoji dosegli bazo pod Gasherbrumom II, po 32 urah plezanja osvojijo vrh te 8035 m visoke gore.

4. avgust: Česen v 17 urah prepleza prvenstveno Jugoslovansko smer (višina 2700 m) v južni steni K2. Na višini 8000 m doseže greben Abruzzi in se stopi po njem tik pred nevihto, ki je nato usodna za pet alpinistov drugih odprav.

5. avgust: Jelinčič in Štangelj v nevihti tavava cel dal ter zvečer najdeva tabor III na višini 7100 m, kjer prespiva.

6. avgust: Jelinčič in Štangelj sestopiva v tabor II, kamor nama pridejo naproti Česen, Karo in Lenarčič.

6. avgust: v bazo se vrnejo osvajačci Gasherbruma II.

7. avgust: Jelinčič in Štangelj se skupno s Česnom, Karom in Lenarčičem vrnejo v bazo.

od 10. do 17. avgusta: večina odprave se po osem dnevi hoji vrne v Skardu, razen Fabjana in Jelinčiča, ki čakava na takojšen prevoz s helikopterjem v Skardu, kjer bi moral dobiti Fabjan čimprejšnjo zdravniško oskrbo.

od 10. do 23. avgusta: Fabjan in Jelinčič zaradi birokratskih zapletov čakava helikopter v baznem taboru avstralske vojaške odprave na Broad Peak.

od 19. do 24. avgusta: člani odprave urejajo v Islamabadu oz. Ravalpindiju formalnosti za odhod iz Pakistana.

25. avgust: skupno poletimo iz Islamabada.

26. avgust: pristanemo v Zagrebu. Odprava se po 71 dneh konča.

Čisto ob koncu pa še to...

»Mojih muk« še ni bilo konec, kot je razvidno iz kronološkega prikaza, ob povratku z gore. Rado je imel pomrznjene prste, zato je Viki naročil zanj helikopter, da bi čim prej dospel v Skardu in nato v Ravalpindi oz. Islamabad, kjer naj bi mu skušali rešiti pomrznle prste. Zaradi birokratskih spodrslijajev in raznih neodgovornih pozabljenosti pakistanske vojske, ki te polet ureja, se je helikopter prizibal šele 23. avgusta s... štirinajstnevno zamudo, le malo pred zaključkom odprave, ko sva z Radom že obupala, da se bova sploh vračala domov z ostalimi člani odprave.

Kaj se je zgodilo? »Svega i svaštala!« Ko je Viki ob povratku v Skardu opazil, da naju ni, je na neki tiskovni konferenci javno ožigosal neodgovorno zadržanje odgovornih, v tem primeru nekaterih visokih funkcionarjev pakistanske vojske, nakar je vlada takoj reagirala, nama preskrbela prevoz ter naju nato sprejela v Skarduju s »kraljevskimi častmi« kot žrtvi nesporazuma, medtem ko je v pakistanskem opozicijskem časopisu pisalo, da »dva jugoslovanska alpinista hudo tvegata svoje zdravje zaradi neodgovornega zadržanja vlade«. Bilo je kar kar razgibano, pestro in navsezadnje zanimivo, saj se spominjam tistih dni z veseljem, lahko ožnostjo in veliko nostalgijo. Sicer po boste popolno zgodbo brali v knjigi, ki bi morala čimprej iziti...

naše planine in ljudje - naše planine in ljudje

Izlet v Istro

SPDT bo zaključilo letošnjo izletniško sezono z avtomobilskim izletom v osrčje Istre. Planinci, ki se bodo zbrali ob 8. uri pred sodno palačo na Foro Ulpiano ali pol ure kasneje v Bazovici pred cerkvijo, se bodo podali do okolice Buzeta in obiskali najprej vas Ročko polje (do sem z avtomobili) in nato 562 m visoki Črni grad, ki je izredna razgledna točka.

Hoje bo vsega skupaj le poldrugo uro, tako da je izlet primeren za vse. V popoldanskih urah pa bo na vrsti turistični del izleta, ki predvideva ogled znamenite Aleje glagoljašev. Izlet vodi Franc Armani, ki je na razpolago za morebitne informacije (tel. 415318).

Tečaj prve pomoči

Danes zvečer bo na sedežu alpinističnega oddelka SPDT v Ul. Carducci 8, II. nadst., drugi del tečaja o prvi pomoči v gorah, ki ga za odbornike SPDT in udeležence letošnjega alpinističnega tečaja vodi dr. Dani Žerjal. Začetek ob 20.30.

Še o martinovanju na Koradi

Kot smo poročali že prejšnji teden, je bilo letošnje martinovanje članov SPDT na Koradi v Goriških Brdih res edinstveno, zato zasluži, da ga zabeležimo tudi s sliko.

Martinovanje SK Devin in planinskega oddelka SZ Sloga

V nedeljo, 20. t. m. so priredili SK Devin in planinski oddsek SZ Sloga martinovanje v Rodiku. Zbrali so se v velikem številu v Bazovici pred spomenikom NOB, od koder so se s kombiji ter z osebnimi avtomobili napotili v Rodik. Iz Rodika so se povzpeli peš po gozdni cesti do vasice Rtič, ki ima najvišjo nadmorsko višino v sežanski občini.

Po vrnitvi v Rodik se je nadaljevalo martinovanje v nabito polni dvorani v gostilni Čebolin.

Po večerji je Viktor Stopar v imenu obeh društev pozdravil vse navzoče planince, prijatelje ter ljubitelje narave. Z diapozitivi je prikazal številne skupne društvene poletne in zimske vzpone na razne gore.

Ob zvokih harmonik se je družba zadržala pozno v noč.

obvestila

PRIMOTOR KLUB
obvešča svoje člane, da bo sestanek v Dolini v gostilni Pri studencu v petek, 25. t. m., od 20.30 dalje. Člani, ki nameravajo v naslednji sezoni tekmovati, naj se nujno udeležijo seje.

ŠD GRMADA HOBLES
vabi osnovno in srednješolsko mladino na tečaj rolanja in smučarskega teka. Zanimajo se za naslednjo sezono tekmovati, naj se nujno udeležijo seje.

SMUČARSKI KLUB BRDINA
obvešča, da je v teku vpisovanje za zimovanje, ki bo na Pohorju od 26. decembra 1988, do 2. januarja 1989 v Hotelu Habakuk (vključeno silvestrovanje). Informacije in vpisovanje dobite na sedežu kluba, Proseška 131, Opčine, vsak torek in četrtek od 19. do 21. ure.

Darujte v sklad
Mitje Čuka

Naročnina: mesečna 13.000 lir - celoletna 156.000 lir, v SFRJ številka 1.200.- din, naročnina za zasebnike mesečno 6.000.- din, trimesečno 17.000.- din, letno 60.000.- din, upokojenci in študenti mesečno 4.500.- din, trimesečno 12.000.- din, letno 45.000.- din. Za organizacije in podjetja mesečno 7.000.- din, letno 75.000.- din.

Poštni tekoči račun za Italijo

Založništvo tržaškega tiska, Trst 13512348

Za SFRJ - žiro račun 51420-603-31593

ADIT 61000 Ljubljana

Kardeljeva 8/II. nad. - telefon 223023

Oglaš - Ob delavnikih trgovski 1 modul (šir. 1 st. viš. 23 mm) 60.000 lir. Finančni in legalni oglaš 1 modul (šir. 1 st. viš. 23 mm) 90.000 lir. Mali oglaš 700 lir beseda. Ob praznikih povisek 20%. IVA 19%. Osmrtice, zahvale in sožalja po formatu. Oglaš iz dežele Furlanije-Juljske krajine se naročajo pri oglasnem oddelku PUBLIEST - Trst, Ul. Montecchi 6 - tel. 7796-688, tix 460270 EST I, iz vseh drugih dežel v Italiji pri podružnicah SPI.

primorski

dnevnik

24. novembra 1988

TRST - Ul. Montecchi 6 - PP 559
Tel. (040) 7796-600 - Tix 460270
GORICA - Drevored 24 maggio 1
Tel. (0481) 83382 - 85723
CEDAD - Stretta De Rubels 20
Tel. (0432) 731190

Odgovorni urednik Marko Waltritsch

Izdaja
in tiska

ZTT
Trst

FIEG

Cian italijanske
zveze časopisnih
založnikov FIEG

Kljub odhajanju vojnih ladij iz Zaliva plovba še ni varna

Z današnjim dnem se zaključuje vojna misija italijanske mornarice v Perzijskem zalivu

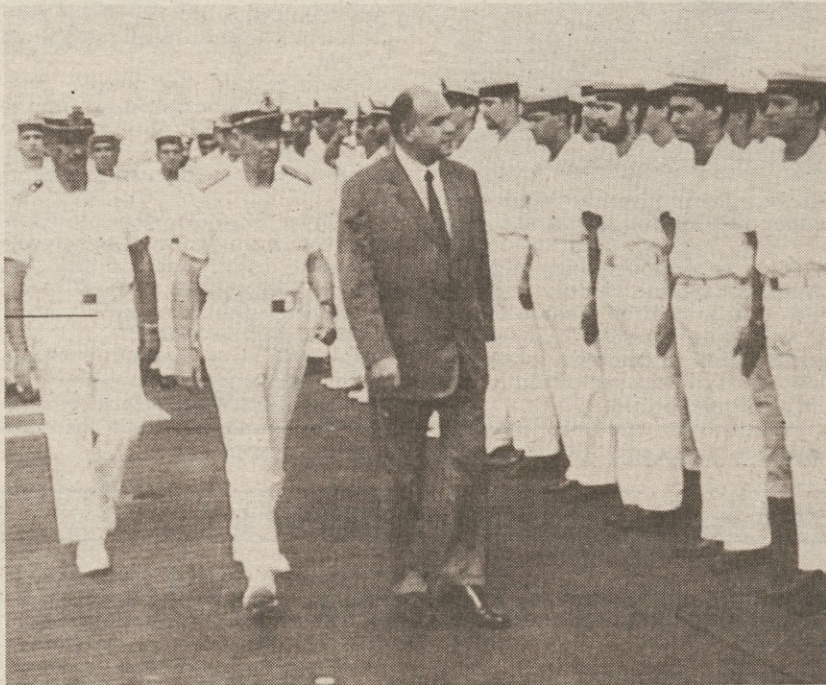
PERZIJSKI ZALIV — Danes se bosta iz Perzijskega zaliva odpravila italijanska minolovca Loto in Castagno, ki sta bila v Zalivu od marca letos. Tako dolgo po končanem spopadu med Irakom in Iranom sta ostala tam zato, ker sta nadaljevala s preiskovanjem zalivskih voda in odstranjevanjem min, ki naj bi jih bilo v Zalivu še vedno polno. Pri tem delu je minolovca spremljala fregata Euro, ki s tem tudi končuje svojo misijo na vojnem področju. Ob koncu vojne misije je posadke ladij obiskal tudi obrambni minister Zanone (posnetek včerajšnjega obiska na fregati Euro), ki je ob tej priložnosti poudaril pomembno vlogo italijanske vojne mornarice pri zagotavljanju varne plovbe v Perzijskem zalivu med dolgoletno vojno.

Toda odhod ladij še ne pomeni, da je plovba v Zalivu sedaj varna. Že od nekdaj je šamal, severni veter, ki pozimi in spomladi piha v Perzijskem zalivu, predstavljal posredno nevarnost za ladje, ki so plule po Zalivu. Podobno pa je tudi danes, po končani osemletni vojni med Irakom in Iranom, ko skupaj z naraslim vodovjem Evfrata in Tigrisa burka vode in spravlja na površje mine, ki so jih v Zalivu postavili

med vojnim spopadom. Na površje prihajajo mine najrazličnejše izdelave. Tako ta eksplozivna telesa tudi danes še vedno igrajo eno od glavnih vlog, kot so jo igrala med dolgoletnim spopadom.

Če gledamo zgolj skozi statistična očala, so samo lani v Zalivu odkrili in onesposobili preko dvesto min. V tamkajšnjih vodah je bilo v letu 1987 poškodovanih osem ladij, letos pa je bila poškodovana le ameriška fregata Roberts. Po koncu sovražnosti med Iranom in Irakom so od julija dalje v Perzijskem zalivu odkrili osem min. Toda po ameriških ocenah naj bi bilo v Zalivu še približno dvesto min, ki bodo še naprej predstavljale veliko nevarnost za mirno plovbo, če tisti, ki so mine postavili, ne bodo točno navedli mest, kjer so te mine pritrjene in tako omogočili hitro očiščenje morja na tem področju.

Obe državi, ki sta v vojni sodelovali, ne razpolagata z ustreznimi ladjami za odkrivanje min, brez ustreznih sredstev pa so tudi ostale arabske države, ki ležijo ob Zalivu. Zato bo še naprej potrebna prisotnost zahodnih in sovjetskih ladij, ki naj bi pomagale pri dokončnem očiščenju Zaliva.

Predsednik JAR pomilostil na smrt obsojene

CAPETOWN — Prizivno sodišče v Bloemfonteinu v Južnoafriški republiki je včeraj zavrnilo zahtevo po obnovi procesa proti petim črnecem in črnci, ki so bolj znani kot »šesterica iz Sharpevilla« in ki so bili konec leta 1985 obsojeni na smrt z oboješenjem zaradi umora podžupana v Sharpevillu, naselju južno od Johannesburga. S tem je bilo za obsojeno šesterico konec pravnih možnosti, toda le nekaj ur po končanem procesu je predsednik Južnoafriške republike Pieter W. Botha pomilostil obsojenec in jim smrtno kazen spremenil v zaporno. Tako bosta dva v zaporu prebila 25 let, eden 20 let, trem pa je bila smrtna kazen spremenjena v 18 let zapora.

Po navedbah obtožbe naj bi šesterica sodelovala v napadu na hišo podžupana Dlaminija skupaj še s približno stotimi osebami. Hišo so napadli s kamenjem in molotovkami. Ko je Dlamini hotel pobegniti, ga je množica ujela in ubila. Za glavne krivce je bila spoznana navedena šesterica.

Obsojence bi morali obesiti že marca letos, toda izvršitev obsodbe je bila odložena, ker so zagovorniki obsojenih izjavili, da razpolagajo z novimi dokazi in pričevanji v korist obsojenec.

Dveletni otrok in novinar žrtvi atentata na vojašnico v Madridu

MADRID — V noči na sredo je v španskem glavnem mestu spet prišlo do hude eksplozije, ki je povzročila dve smrtni žrtvi in kakih 45 ranjenih. Čeprav doslej nobena organizacija ni prevzela odgovornosti za dejanje, so preiskovalci skoraj gotovi, da je atentat delo baskovske organizacije ETA.

Eksplozijo je po vsej verjetnosti povzročil avto, ki je bil natlačen s kakimi sto kilogrami močnega eksploziva. Avto naj bi neznanec okrog 23. ure parkiral pred vojašnico civilne garde, do eksplozije pa je prišlo le nekaj minut pozneje. V tistem trenutku je mimo vojašnice peljal zasebni avtomobil, v katerem so bili starši z dveletnim otrokom. Otrok je zaradi hudih poškodb umrl nekaj ur pozneje v bolnišnici, zdravstveno stanje matere, ki je bila v visoki nosečnosti, pa je brezupno. Druga smrtna žrtev je urednik španske državne televizije Jaime Bilbao. O izredni jakosti eksplozije pravi tudi ogromna gmotna škoda. Na pročelju vojašnice zeva nekaj metrov dolga odprtina, razstreščile so se šipe stanovanjskih hiš, ki so tudi 600 metrov stran od vojašnice, in več avtomobilov je bilo popolnoma uničenih.

Na sliki (telefon AP): policija na kraju eksplozije

V SZ izvršili smrtno obsodbo nad dvema mladima morilcema

MOSKVA — V Belorusiji so pred kratkim izvedli smrtno obsodbo nad dvema mladima delavcema, ki sta bila obsojena na smrt zaradi ropa in trojnega umora. Med roparskim napadom sta namreč ubila 6-letnega otroka, njegovo mater in staro mater.

Nikolaj Babin in Sergej Zverkov sta po ugotovitvah preiskave vdrla v stanovanje starejše ženske v Minsku, kjer naj bi iskala denar za nakup alkoholnih pijač. Toda pri vlomih sta zločinca presenetila stanovalce in jih brez usmiljenja ubila. Pobrala sta ves denar in dragocenosti, nato pa še zažgala stanovanje, da bi na ta način za seboj zabrisala sledove.

Toda kljub temu je krajevna policija že po desetih dneh uspela aretirati oba morilca, ki sta, potem ko sta bila obsojena na smrt z ustrelitvijo, zaprosila predsedstvo republiškega vrhovnega sovjeta za pomilostitev. Toda glede na izredno okrutnost, s katero je bil zločin storjen, je predsedstvo Beloruske SSR prošnjo za pomilostitev zavrnilo.

Mladenič umrl zaradi opeklin pri zažigu tujega avtomobila

CATANIA — Roberto Scuto, 21-letnik in zaradi tatvin že večkrat obsojen mladenič iz Catanie je umrl od opeklin, ki jih je dobil, ko je skušal zažgati neki avtomobil.

Karabinjerji, ki so prihiteli na kraj nezgode, so najprej mislili, da je bil Roberto Scuto žrtev nesreče. Takoj so ga odpeljali na oddelek za opekline v bolnišnico Ferrarotto v Catanii, kjer pa mu zdravniki zaradi prehudih poškodb niso mogli več pomagati.

Šele nadaljnja preiskava je pokazala, da ni šlo za nesrečo, temveč za načrten zažig avtomobila nekega javnega redarja. Scuto je v neko avtomehanično delavnico v S. Agati Libattiatu prinesel desetlitrsko posodo z bencinom in zažgal avtomobil. Toda pri tem očitno ni bil dovolj previden in prišlo je do nesreče.

Preiskovalci niso sporočili imena javnega redarja, sedaj pa skušajo odkriti tudi vzrok za Scutovo nasilno dejanje.

»Kitajska« gripa nam bo prizanesla še do božiča

RIM — Zdravniška opozorila o pravočasni zaščiti pred gripo so bila menda nekoliko prenačljiva. Gripa nas bo sicer res dajala, vendar ne bo tako huda, kot so predvidevali še zgodaj jeseni. Letošnja tipična zimska nadlega prihaja s Kitajske, bolezenske klice, ki jo povzročajo, pa so osamili že lani med epidemijo v Sečuanu. Epidemija z istimi patološkimi učinki se je predlanskim pojavila na Tajvanu. Svetovna organizacija za zdravstvo je takoj izdelala učinkovito cepivo in tako preprečila širjenje »kitajske« gripe.

Letos pa se bo, kot rečeno, gripa preselila v Evropo. Kljub napovedim pa nam bo prizanesla vse do božičnih in novoletnih praznikov. Prvi znaki bolezni so tako rekoč že tipični: glavobol z bolečinami v sklepih, neješnost in splošna utrujenost, višek bolezni pa se pojavi z bolečinami na dihalih in drisko. Čeprav so že v teh dneh zdravniki diagnosticirali gripo nekaj milijonom Italijanov, so strokovnjaki z genovskega medicinskega observatorija, ki sodeluje s Svetovno organizacijo za zdravstvo, sporočili, da najbrž ne gre za »kitajsko« gripo. Menijo namreč, da je slabo počutje posledica nenavadnih vremenskih razmer, ki vladajo v Sredozemlju in povzročajo neprijetno nihanje temperature in vlage zraka. Kdor torej misli, da ima gripo, se moti. Kakor koli že, ko nas bo začela gripa stiskati v postelje, ne bo prehujo. Epidemije letos namreč ne bo, bolezenski znaki pa bodo, kot rečeno, podobni tistim, ki nas že dvajset let napadajo v zimskih mesecih.

Kot običajno je tudi letos priporočljivo cepljenje zoper to zimsko nadlogo. Cepili naj bi se zlasti starejši ljudje, srčni in sladkorni bolniki ter ljudje, ki imajo težave z ledvicami in dihalni. Obvezno pa je cepljenje osebja v javnih službah in vojske ter zdravstvenega osebja. In še zadnje priporočilo genovskega medicinskega observatorija: ob prvih simptomih »kitajske« gripe je najbolje, če bolnik ostane v postelji in si pomaga z aspirinom in vitamini. Vsako »junaštvo« bi namreč lahko imelo tudi težke posledice.

Nad Evropo zavladal pravi sibirski mraz

RIM — Nad skoraj vso Evropo so včeraj zabeležili izredno nizke temperature za to obdobje leta. To je bilo še najbolj izrazito v severni Italiji in v Sloveniji. V gorah Južne Tirolske so tako namerili do -32 stopinj Celzija, v glavnem pa se je živosrebrni stolpec spustil na -20. Topleje je bilo le v mestih, tako da so v Bocnu namerili -6 in v Meranu -7, medtem ko je bilo v Toplachu kar -22 stopinj. Na dolomitskih prelazih Veneta so tako zabeležili -22 stopinj. Izredno hladno pa je bilo tudi v nižini, saj je bilo v Veroni -6, v Benetkah in Padovi pa -4 stopinje Celzija. Tudi v Furlaniji-Juljski krajini so namerili za ta mesec izredno nizke temperature. V Trbižu je bilo -15, v Pordenonu in Gorici -6, v Vidmu pa -5 stopinj. Srebro je padlo pod ničlo celo v Trstu. Na vseh gorskih cestah severne Italije je obvezna zimska oprema, številne gorske prelaze so zaprili, tako da jih bodo usposobili za promet šele prihodnjo pomlad.

Še nižje so bile temperature v Sloveniji, in sicer v Slovenj Gradcu in v Celju -17, v Ljubljani -12, v Mariboru in v Novem mestu -11, v Portorožu -1, medtem ko je bila najnižja temperatura -19 stopinj Celzija v Planici.

Medtem ko sta se severna Italija in Slovenija otepli s pravim sibirskim mrazom, pa so se nad srednjimi in južnimi območji Italije in Jugoslavije otepli s snegom. Snežilo je v Moliseju, v Apuliji, v Kalabriji in celo v Kampaniji. Na vzhodni strani Jadrana je sneg pobelil celo Split in Makarsko. Pobelil je tudi vrhove na Braču in Visu, prizanesel pa je Hvaru, tako da hvarskim turističnim delavcem ni treba nuditi brezplačnega penziona svojim gostom.

Meteorologi napovedujejo, da se bo hladno vreme južno od Alp nadaljevalo. Padavine bodo prenehale tudi na jugu, šele v nedeljo bi se moralo postopoma otopliti, temperature pa bodo še vedno pod mesečnim povprečjem.

Na sliki (telefon AP): malo Natašo je mama Narma v švicarskem živalskem vrtu v Dählhölzlu prinesla v gobcu na sneg. Za sibirsko tigrja je tako vreme kot naročeno.